კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

KOMUNISTI — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

7 აპრილი პარასკევი 1972 ფასი 2 კაპ.

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან ● № 82 (15295)

საგაზაფხულო თესვის კამპანია გადამწყვეტ ფაზაში შევიდა. ბევრი რაიონის მხვნელ-მთესველები გაზაფხულის ხელსაყრელ ამინდებს მაქსიმალურად იყენებენ. ასეა მცხეთისა და კასპის რაიონების უმეტეს სოფლებში. სურათებზე მარჯვნივ მცხეთის რაიონის ძალისის საბჭოთა მეურნეობის მექანიზატორები ა. ბეკოშვილი და ვ. ფსუტური მინდვრად; ქვემოთ — ჭარხლის თესვა კასპის რაიონის სამთავისის კოლმეურნეობაში.

ი. დავითაშვილისა და ხ. თევზაძის ფოტო. (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

გაზეთი და მკითხველი

ბაზეთის მისამართით გამოგზავნილ პაკეტებზე სამ თვეზე მეტია დამკვიდრდა თარიღი 1972. ჩვენს ყოფაცხოვრებაში მტკიცედ შემოაბიჯა ახალი ბუთწლედის მეორე წელმა.

გასულმა წელმა სამშობლოს მატიანეს მრავალი სასახელო და მარად დაუვიწყარი ფურცელი შემატა. ეს იყო შრეწველობის, სოფლის მეურნეობის, მეცნიერებისა და კულტურის უდიდეს მიღწევათა წელი.

უფრო ნათელი პერსპექტივები, დიდი ამოცანებია დასახული მომდინარე 1972 წელს. უნდა ამაღლდეს შრეწველობის დონე, გაფართოდეს სოფლის მეურნეობის პროდუქტიების და სახალხო მოხმარების საქონლის წარმოება. წელს საბჭოთა ადამიანებმა უფრო მეტი წვლილი უნდა შეიტანონ კომუნიზმის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შექმნაში.

ამ ამოცანების შესრულება ემსახურება ჩვენი პრესა.

გაზეთი ათასი უხილავი ძაფით არის დაკავშირებული მასებთან, ყოველი მართალი სიტყვა ადამიანის გულამდე მიაქვს. ჩვენში გაზეთი და მკითხველი, გულითადი მეგობრები, ყოველდღიური კავშირით ურთიერთნდობითა და მხარდაჭერით არიან მოსილნი.

ჩვენი გაზეთები მკაფიოდ გამოხატავენ ხალხთან საბჭოთა პრესის განუყოფელ კავშირს! მკითხველები ინტერესით გვწერენ ჩვენი თანამედროვეების შრომითი მიღწევების შესახებ, აკრიტიკებენ ნაკლოვანებებს, რომლებიც ხელს უშლიან ჩვენს წინსვლას.

ამიტომაც არის, რომ წელს განსაკუთრებით გაიზარდა მოთხოვნილება პერიოდულ პრესაზე. ბევრად გადიდდა მათი ტირაჟები. პრესის გავრცელება პირველადი პარტიული ორგანიზაციების ყურადღების ცენტრში დგას.

სად ვრცელდება წარმატებით ჟურნალ-გაზეთები? იქ, სადაც პარტიულები, საბჭოთა ორგანიზაციები სისტემატურად ამახვილებენ ყურადღებას პრესის საკითხებზე და საქმიანად წარმართავენ ხალოგადოებრივ გამავრცელებელთა მუშაობას.

რესპუბლიკაში გვყავს "სოიუზპეჩატის" მუშაკთა, პრესის გამავრცელებელთა დიდი არმია, რომელთა უმრავლესობა შესანიშნავი პროპაგანდისტები არიან. ნაყოფიერად მუშაობენ აგრეთვე პრესის, პროპაგანდისა და გავრცელების ხალოგადოებრივი საბჭოები.

მაისში პრესის გავრცელებას დიდად შეუწყო ხელი მკითხველებისათვის ჟურნალ-გაზეთების დროულმა მოწოდებამ. ჩვენს რესპუბლიკაში მრავლად არიან გაზეთის მეგობრები — მოწინავე აქტივისტები, პრესის გამავრცელებლები და დამტარებლები.

დიდი სამამულო ომის მონაწილე ს. ჩიკვაიძე 27 წელია დაუღალავად ემსახურება ზუგდიდის რაიონის სოფელ ცაიშის მწრომელებს. მას დარხა თუ ავდარში, სოფლის მოსახლეობისათვის დროულად მიაქვს ჟურნალ-გაზეთები, წერილები, ფულის ბარათები და სხვა საფოსტო გზავნილებანი. სწორედ ამიტომ არის, რომ ამავდარი ფოსტალიონის გამორჩენას სიხარულით ხვდებიან სოფლის მშრომელები. — მე მსურს, რომ ჩემ მიერ მიტანილ წერილს, გაზეთს ყოველთვის სიხარული და ბედნიერება მოჰქონდეს ჩემი თანასოფლელებისათვის. — ამბობს იგი. თავისი ხანგრძლივი მუშაობის მანძილზე მას არაერთხელ მიუღია კავშირგაბმულობის ზუგდიდის განყოფილებიდან ქების სიგელები და ფულადი პრემია.

გალის რაიონის ჩაის საბჭოთა მეურნეობაში ვერ ნახავთ ვერცერთ მუშასა და მოსამსახურეს, რამდენიმე დასახელების უურნალი და გაზეთი რომ არ ჰქონდეს გამოწერილი. ამ საქმეში ცოტა წვლილი როდი მიუძღვის საზოგადოებრივ გამავრცელებელს აგრონომ ნ. გოგობიას. მისი აქტიური მონაწილეობით მიმდინარე წლისათვის გაზეთები გამოწერილი აქვს მეურნეობის მუშა-მოსამსახურეთა ყველა ოჯახს. ისინი ჟურნალ-გაზეთებს დროულად, შეუფერხებლად იღებენ.

ქვედა საზანოს (ზესტაფონის რაიონი) კეცხოველის სახელობის კოლმეურნეობაში ოთხასამდე კომლი ცხოვრობს. მათ შორისაც უყვართ და კულტურული დასვენებაც. ისინი გულმოდგინედ კითხულობენ წიგნს, უურნალ-გაზეთს, — ადამიანთა სულიერ მეგობრებსა და ერთგულ მრჩევლებს. კოლმეურნეობა პრესის გავრცელებაში მოწინავეა და ჟურნალ-გაზეთებიც დროულად მიდის სოფლის ყველა ოჯახში.

მაგრამ ყველგან ასე როდია. ადგილებიდან რედაქციაში მოდიან სიგნალები იმის შესახებაც, რომ ზოგან საჭირო ღონისძიება არ ხორციელდება პრესის მიწოდების საქმეში მოსახლეობისა და საწარმო-დაწესებულებათა მომსახურების გასაუმჯობესებლად.

ზშირად ასეც ხდება. ხელმოწერის ბარათებს უსწოროდ ავსებენ. არის სახლებიც, სადაც მოწყობილი არ არის საპოსტენტო ყუთები, ზოგჯერ გაკეთებული არა აქვთ მაჩვენებელი დაფები, რაც ადრესატს მოგზებას აძნელებს.

ამას წინათ გაზეთმა „ქუთაისმა" საყურადღებო წერილი გამოაქვეყნა ხელისმომწერლებისათვის პრესის დროულად მიწოდების საკითხზე. წერილში მკითხველთა ყურადღება გამახვილებულია ამაზე, რომ არის ნაკლოვანებანი უურნალ-გაზეთების დატარების საქმეში. საუბნო კომიტეტები არ ზრუნავენ მათ უბნებში საფოსტო მომსახურების გაუმჯობესებისათვის.

— ვარ პენსიონერი. ერთი წლით გამოწერილი მაქვს გაზეთები „კომუნისტი" და „სოფლის ცხოვრება". ყოველი ნომრის მოსვლას მოუთმენლად ველოდები. მაგრამ ერთ თვეში გაზეთების მხოლოდ ცხრა ნომერი მივიღე. გაზეთის მოტანა ნუთუ ფოსტალიონის განწყობილებაზე უნდა იყოს დამოკიდებული? — ტყიბულიდან რედაქციას სწერს ლ. სანებლიძე.

— ამ წერილს გწერთ 66 წლის დიასახლისი დ. გიორგობიანი, მცხოვრები თბილისში 26 კომისრის რაიონში (მარტყოფის ქუჩა 22). როგორც ყოველთვის, წელსაც გამოვიწერე გაზეთი „კომუნისტი", მაგრამ ერთი თვე გავიდა და არ მიმიღია არცერთი ნომერი. ამის თაობაზე შევჩივლე მესამე საფოსტო განყოფილებას, ჰქედან 56-ე განყოფილებაში გამაზავნეს, შემდეგ მისვლა მოშიდა რაიონისა და ქალაქის სხვა განყოფილებებში. რატომ? გაზეთი ხომ დროულად გამოვიწერე.

როცა შემოწმდა მკითხველის ეს განცხადება, გამოირკვა, რომ საფოსტო განყოფილებამ გიორგობიანის სახელზე გამოწერილი ქვითარი „სოიუზპეჩატის" საქალაქო განყოფილებიდან მხოლოდ თვის 29 რიცხვში მიიღო.

მსგავსი ფაქტები სხვაგანაც არის. ეს კი უარყოფითად მოქმედებს ხელმოწერაზე, პრესის გავრცელებაზე.

პრესის და სხვა საფოსტო გზავნილობათა დროულად მიწოდებას ხელს უშლის ის, რომ ზოგიერთი ადგილობრივი საბჭოს ორგანოები საკმაოდ არ ზრუნავენ საფოსტო სამსახურის ავტურთან სპეციალური ტრანსპორტით, შეავსონ კადრებით, კიდევ უფრო განავითარონ გაზეთებისა და უურნალების საცალო ვაჭრობა.

ამოცანა იმაში მდგომარეობს, რომ არ დაირღვეს უურნალ-გაზეთების მიტანის ვადები, აღმოვფხვრათ ყველა ნაკლოვანებანი გაზეთების ხელმომწერლებამდე დროულად მიტანის და საცალო ვაჭრობის დიდმნიშვნელოვან საქმეში.

მოძმე ხალხებთან ერთად საქართველოს მშრომელები გაცხოველებით ემზადებიან თვიანთი სახელოვანი ისტორიის დიდი და ნათელი თარიღის — საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის ნახევარსაუკუნოვანი იუბილესათვის. ამ ისტორიული თარიღისათვის მზადების პერიოდში დიდი მნიშვნელობა აქვს გაზეთების თავის დროზე მიტანას მკითხველებთან, გაზეთებისა, რომლებიც პარტიის საიმედო იარაღია, მასი ერთგული თანაშემწეა კომუნისტური მშენებლობის ახალი წარმატებებისათვის ბრძოლაში.

სსრკ უმაღლესი საბჭოს კავშირის კომპარტიის დელეგაცია დამთასკოში ჩავიდა

სსრკის არაბთა სოციალისტური აღორძინების პარტიის ხელმძღვანელობის მიწვევით 5 აპრილს დამასკოში გაფრინდა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის დელეგაცია, რომლის შემადგენლობაში არიან სკკპ ცენტრალური კომიტეტის წევრი, აზერბაიჯანის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი გ. ა. ალიევი (დელეგაციის მეთაური) და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის საერთაშორისო განყოფილების სექტორის გამგე ვ. პ. რუშიანცევი.

დელეგაცია მონაწილეობას მიიღებს არაბთა სოციალისტური აღორძინების პარტიის დაარსების 25 წლისთავის ზეიმში.

იმავე დღეს დელეგაცია დამასკოში ჩავიდა. (საკდესი).

დარგაზოვა ა. ნ. კოსიგინთან

სსრკ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ა. ნ. კოსიგინმა 5 აპრილს კრემლში მიიღო საფრანგეთის სახელმწიფო კომპანია „რენოს" პრეზიდენტი პიერ დრეიფუსი.

საუბრის დროს გაიმართა აზრთა ურთიერთგაზიარება საბჭოთა კავშირ-საფრანგეთის საქმიანი თანამშრომლობის საკითხებზე, მათ შორის შესაბამის საბჭოთა ორგანიზაციებსა და „რენოს" კომპანიას შორის სამეცნიერო-ტექნიკური და ეკონომიური ურთიერთობის შემდგომი განვითარების საკითხებზე.

ზეიმზე ერაყში

ბაღდადი, 6 აპრილი. (საკდესი). დღეს ბაღდადში ჩამოვიდა საბჭოთა კავშირის პარტიისა და მთავრობის დელეგაცია, რომელსაც მეთაურობს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ე. ზ. კოსიგინი. დელეგაცია მონაწილეობას მიიღებს ზეიმში, რომელიც ეძღვნება ჩრდილოეთ რუმეილის პირველი დიდი ეროვნული ნავთობის სარეწის საექსპლოატაციოდ გადაცემას. ეს სარეწი საბჭოთა კავშირის ეკონომიური და ტექნიკური ხელშეწყობით აშენდა.

ბაღდადის საერთაშორისო აეროპორტში საბჭოთა საბჭოთა სტუმარს დახვდნენ ერაყის არაბთა სოციალისტური აღორძინების პარტიის რეგიონალური ხელმძღვანელობის ენერგიული მდივნის მოადგილე, ერაყის რესპუბლიკის რევოლუციური სარდლობის საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე სადამ ჰუსეინი, ერაყის არაბთა სოციალისტური აღორძინების პარტიის ეროვნული და რეგიონალური ხელმძღვანელობის წევრები, მთავრობის წევრები, ქურთისტანის დემოკრატიული პარტიის და ერაყის კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობის წევრები, ქვეყნის თვალსაჩინო საზოგადო და საზოგადო მოღვაწენი.

ჟღერს საბჭოთა კავშირისა და ერაყის რესპუბლიკის სახელმწიფო ჰიმნები. ა. ნ. კოსიგინმა და სადამ ჰუსეინმა ჩამოუარეს საპატიო ყარაულის მწყობრს.

შემდეგ საბჭოთა კავშირის პარტიისა და მთავრობის დელეგაციის მეთაური ა. ნ. კოსიგინი სადამ ჰუსეინის თანხლებით გაემგზავრა მისთვის გამოყოფილი რეზიდენციისაკენ.

გზაზე საბჭოთა სტუმრებს გულთბილად მიესალმებოდნენ ერაყის დედაქალაქის მცხოვრებნი, რომლებიც გამოვიდნენ ქუჩებში ყვავილებით და ერაყ-საბჭოთა კავშირის მეგობრობის აღსანიშნავი ლოზუნგებით.

ნ. ვ. პოდგორნიმ მიიღო ქან შერიე

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ ნ. ვ. პოდგორნიმ 6 აპრილს კრემლში მიიღო პარიზის მუნიციპალური საბჭოს თავმჯდომარე ჟან შერიე. (საკდესი).

ინდოეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის გამგზავრება

5 აპრილს მოსკოვიდან სამშობლოში გაემგზავრა ინდოეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი ს. სინგჰი.

ორი მეგობარი ქვეყნის სახელმწიფო ალმებით მორთულ შერემეტევოს აეროდრომზე სვარან სინგჰი გააცილეს სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ა. ა. გრომიკომ, სხვა ოფიციალურმა პირებმა. (საკდესი).

ეს ღლეები სოფლად

თესავენ სიმინდს

ყვარელი. (საკ. კორ.). რაიონში დღითიდღე ძლიერდება საგაზაფხულო სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოთა ტემპი. 120-ზე მეტი ტრაქტორია ამჟამად გასული რაიონის ველ-მინდვრებში. მექანიზატორები აფხვიერებენ მზრალ ნახნავს, ასწორებენ ნიადაგს, შეაქვთ მინერალური სასუქები.

რაიონის ბევრ კოლმეურნეობასა და საბჭოთა მეურნეობაში ითესება საკვები ჭარხალი, შვრია, ბოსტნეული. საგაზაფხულო ხვნა-თესვას ერთ-ერთი პირველი შეუდგა ახალსოფლის მარჯანიშვილის სახელობის კოლმეურნეობა, მზვნელ-მთესველებმა პირველ რიგში საკვები ჭარხალი და ბოსტნეული დათესეს, მოამზადეს სათესლე სიმინდიც.

ჯერ ნიადაგი საკმაოდ არ არის გამთბარი, სიმინდის თესვა ნაადრევია, უთხრეს ახალსოფლელ მხვნელ-მთესველებს. მართლაც, რაიონის ველ-მინდვრებში სიმინდის დასათესად ნიადაგი ჯერ საკმაოდ არ იყო გამთბარი, მაგრამ მარჯანიშვილის სახელობის კოლმეურნეობის სპეციალისტებმა შეამოწმეს „ფენისპირა" ნაკვეთები. ეს ადგილი სამი მხრიდან შემოფარგლულია ტყიანი გორებით და მთის სამხრეთ ფერდობზე მდებარეობს. აღმოჩნდა, რომ სხვა მინდვრებთან შედარებით ნიადაგი აქ უკეთ იყო გამთბარი. სწორედ ამ ადგილებში შეუდგნენ ახალსოფლელები სიმინდის ნათესის პირველი მწკრივების გატარებას, სადაც „აჯამეთის თეორს" აბარებენ კარგად დამუშავებულ მზრალ ხნულს. აქ სიმინდი უკვე 10 ჰექტარზე დათესეს და აქედან თესვის ფრონტი მეზობელ ნახნავებში გადაინაცვლებს.

სოფელ შილდის კოლმეურნეობამ ჭარხალი 35 ჰექტარზე დათესა, შვრია — 85 ჰექტარზე და ბოსტნეული — 7 ჰექტარზე. კოლმეურნეობის მშრომელებს სიმინდის უხვი მოსავლის მოყვანის დიდი გამოცდილება აქვთ. სსრ კავშირის შექმნის ხუთწლეულის წლებს განსაკუთრებული მოწადინებით შეუდგნენ შრომას შილდელები. 430 ჰექტარზე უნდა დათესონ ეს კულტურა, რისთვისაც დროულად დაიჭირეს თადარიგი, კარგ დროს მოხნეს მზრალი და ახლა ნიადაგის გაფხვიერება-მოსწორებას აწარმოებენ. რამდენიმე დღეც და შილდელები სიმინდის თესვას შეუდგებიან. 320 ჰექტარი სარწყავ ადგილებშია გამოყოფილი, საიდანაც საშუალოდ ჰექტარზე 50 ცენტნერ მოსავალს მიიღებენ.

საგაზაფხულო თესვა ორგანიზებულად დაიწყო ახალსოფლის ლენინის სახელობის, გაგაზის ენგელსის სახელობის, ჭიკაანის მარქსის სახელობის კოლმეურნეობებში, ყვარლის „ქიმმარაულის", ენისლისა და სხვა საბჭოთა მეურნეობებში. რაიონში სულ დათესილია: საკვები ჭარხალი 135 ჰექტარზე, შვრია 329 ჰექტარზე და ბოსტნეული 65 ჰექტარზე. უახლოეს დღეებში ფართოდ გაიშლება სიმინდის თესვაც.

ყვარელელმა მესიმინდეებმა კარგად იციან წყვდის სიკეთე. ამიტომ სარწყავი წყლის რესურსების (ხეთა-ფური წყალსაცავები, მთის ნაკადულები) მაქსიმალურად გამოყენებისათვის აქედანვე აწარმოებენ სარწყავი ქსელის გაყვანა-მეკეთებას.

ორიოდე სიტყვა ტექნიკის შესახებ. მინდვრის სამუშაობისათვის სადღეისოდ რაიონში ტრაქტორები და მისაბმელი იარაღ-მანქანები საკმაო რაოდენობით აქვთ. ბევრი ტრაქტორია გამიზნული ვენახებში სამუშაოდ, მაგრამ აკლიათ ვენახის სახნავი ტრაქტორები. ეს იმით არის გამოწვეული, რომ ვენახის სახნავად გათვალისწინებული „ტ-54"-ის მარკის 7 ტრაქტორი უმჯობ დგას სავალი მექანიზმების უქონლობის გამო. მალე ვენახებში მთელი ძალებით იქნება საჭირო მუშაობის გაშლა. თუ დროულად არ მიიღეს ტრაქტორების სათადარიგო ნაწილები, ზოგ მეურნეობაში სამუშაოები შეფერხდება.

ა. თვალიაშვილი.

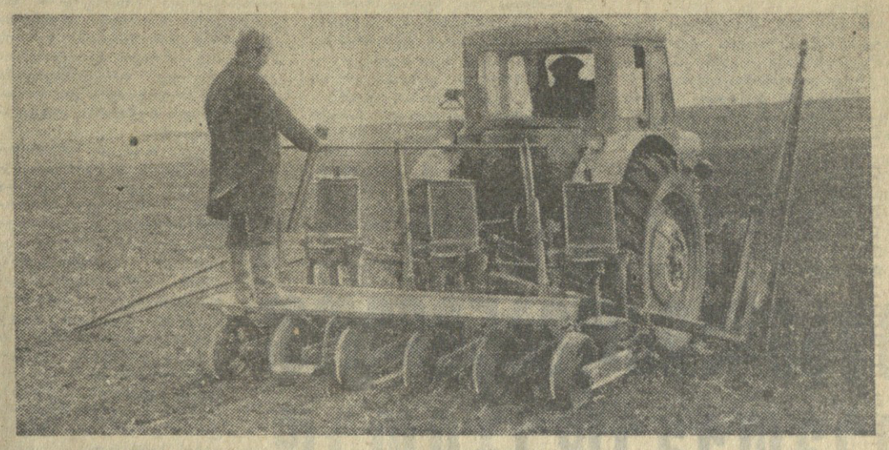

უკვე დაკომპლექტებულია

ქარელი. (საკ. კორ.). რაიონის მხვნელ-მთესველებმა სოციალისტური შეჯიბრების ფარგლებში გაიარეს ფართოდ გამართული მეგობრული ვარსკვლავი და დღეიდან წარმატებით დაიწყეს საგაზაფხულო კულტურების თესვა საქმეში. მათ თესვისათვის წინდაწინ მოიმარაგეს საჭირო თესლი, გამზადებული ჰქონდათ ტექნიკა, ნიადაგი აგროწესების დაცვით დაამუშავეს.

ქარელელებმა 4 აპრილისათვის დაამთავრეს საგაზაფხულო კულტურების თესვა. საგაზაფხულოდ დათესეს 2.740 ჰექტარი. აქედან ქერი 213 ჰექტარზე, შვრია 99 ჰექტარზე, ბარდა 29 ჰექტარზე, შაქრის ჭარხალი 1.082 ჰექტარზე, დამთავრდა აგრეთვე ბოსტნეულის თესვა.

საგაზაფხულო თესვა აგროვადებში და მაღალხარისხოვნად წარმოიტა რუსეთ, დედოფლის, ფცის, ბრეძის საბჭოთა მეურნეობებმა, ზემო და ქვემო ხვედრეთის, მოხისის, დვანის, ქარელის კოლმეურნეობებმა.

მინდვრად, ვენახებში...

ხიდნაღი. (საკ. კორ.). რაიონში საგაზაფხულო სამუშაოები მემინდვრეებმა ჯეჯილების გამოქვებით დაიწყეს და ეს სამუშაო უკვე 13.000 ჰექტარზე შეასრულეს. ნათესის თოქმის მთელ ფართობზე მინერალური სასუქები თავის დროზე შეიტანეს ტიბაანის, ჯუგაანის, ძველი აბაგის, ბოდბისხევის კოლმეურნეობებმა და წნორის მსხვილფეხა რქიანი პირუტყვის სასუქი კომპლექსის მექანიზატორებმა და ავიატორებმა.

რაიონში სწრაფი ტემპით მიმდინარეობს ვენახების სხვლა. ეს სამუშაო წელს რთული და სპასუხისმგებლოა იმიტომ, რომ ზოგიერთი ნაწილი მოყინულია და თეთრულ ძარს სჭირდება დაკვირვება, ინდივიდუალური მიდგომა. 3.188 ჰექტარზე ეს სამუშაო დასასრულს უახლოვდება. ვენახებში ახლა მთავარი სამუშაოებია ხვნა, ბოძებისა და ამოსაყენებელი რემონტი. მეჩხერი ადგილების შევსება. ნიადაგში შეტანილია 1.300 ტონა ფოსფოროვანი და აზოტოვანი სასუქი, გადაწვენილია 55.000 ძირი ვაზი. ვენახის სამუშაოებში დაწინაურდნენ ტიბაანის, ბოდბის კალინინის და ბოდბისხევის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობები.

სიღნაღის რაიონის კოლმეურნეობებმა უკვე შეასრულეს შერჩის თესვის გეგმა. ნაცვლად 600-ისა დათესილია 700 ჰექტარი. სწრაფი ტემპით მიმდინარეობს მზესუმზირის თესვა. ეს კულტურა წელს 3.268 ჰექტარზე დათესილია. ათას ჰექტარზე უკვე დათესილია.

საგაზაფხულო ხვნა-თესვის ტემპი დღითიდღე ძლიერდება. საქმეს სათავეში კომუნისტები უდგანან. ამ დღეებში კი ყველანი მინდვრად გავიდნენ. სიღნაღელმა მხვნელ-მთესველებმა და სოფლის მეურნეობის სპეციალისტებმა კარგად იციან, რომ საგაზაფხულო სამუშაოთა წარმატებით ჩატარება ერთ-ერთი მთავარი პირობაა იმ დიდი ვალდებულების განაღდებისა, რომელიც მათ მომდინარე საიუბილეო წელს დაესრულ.

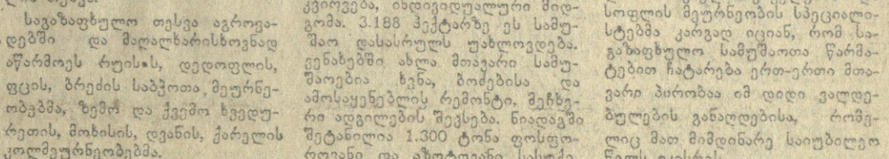

სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავის შესახვედრად

მეგობრობის 50 წოდი

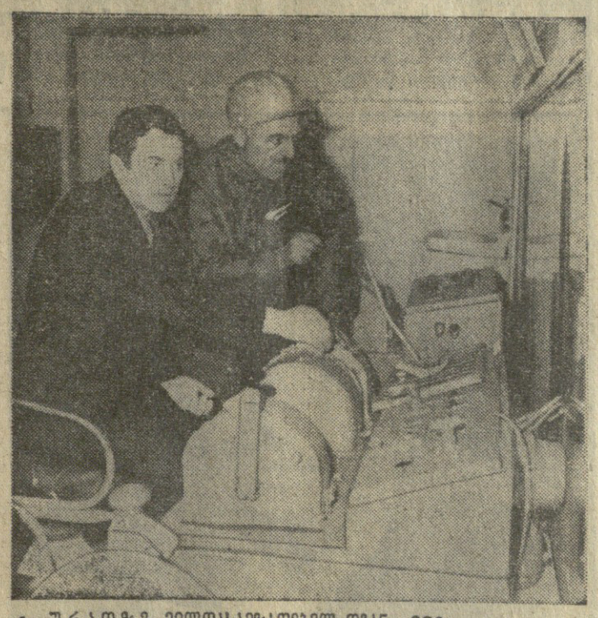

სურათზე: მილდასამზადებელ დგან „900"-ის უფროსი ოპერატორი სერგო გვანცელაძე (მარჯვნივ) და დნეპროძერჟინსკის მეტალურგიული ქარხნის უფროსი ოსტატი ვლადიმერ დიკი დგან „900"-ის მართვის პულტთან.

გ. კიკავაძის ფოტო. (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

რუსთავში ხელი მოაწერეს რუსთავის მეტალურგიული ქარხნისა და დნეპროძერჟინსკის ლენინის ორდენოსანი მეტალურგიული ქარხნის საგლინავი საამქროების კოლექტივებს სოციალისტური შეჯიბრების ხელშეკრულებას. ხელშეკრულება ითვალისწინებს სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავისათვის გეგმის გადამეტებით გამოშვებას 18 ათასი ტონა ნაგლინი, ათივესონ ახალი პროფილის პროდუქცია, გააუმჯობესონ მისი ხარისხი და შეამცირონ თვითღირებულება.

ძველი და მტკიცე მეგობრობა აკავშირებთ ქართველ და უკრაინელ მეტალურგებს. მრავალი წლის წინათ უკრაინის, კერძოდ დნეპროძერჟინსკის შავი მეტალურგიის საწარმოებში ქართველმა ქაბუკებმა, რომლებმაც გადაწყვიტეს ემუშავათ რუსთავში მშენებარე მეტალურგიულ ქარხანაში, შეისწავლეს კოქსქიმიკოსთა, მეპრძმედეთა, მეფოლადეთა პროფესიები. როცა რუსთავის მეტალურგიულ ქარხანაში მწყობრში ჩადგა პირველი ოთის შემდგომი საბჭოური ბლუმინგი და ტექნიკური თვალსაზრისით ყველაზე სრულყოფილი მილდასამზადებელი დგანი „900", აქ სახელოვანი მეტალურგიის მემკვიდრეობა ითვისეს ქართველმა ახალგაზრდებმა. ისინი დღეს ამ დგანის ოპერატორები არიან. თუ ავადმყოფს დროულად და სწორად გუმკურნალებთ, მას შეუძლია დაძლიოს ეს სენი, დიდხანს იცოცხლოს და იმუშაოს. რესპუბლიკაში შექმნილია სპეციალური დაწესებულებანი მიოკარდის ინფარქტის სამკურნალოდ. სასწრაფო დახმარების სადგურში არის კარდიოლოგიური ბრიგადები, ზოგიერთ საავადმყოფოში შექმნილია ინფარქტის განყოფილებები.

გაწეული მუშაობის შედეგები უკვე ჩანს. თუ წინათ საქართველოში ინფარქტის გამო იხოცებოდა დაავადებულთა თითქმის სამოცი პროცენტი, ახლა ეს ციფრი სამჯერ შემცირდა.

ამ ბოლო წლების მანძილზე რესპუბლიკაში ფართოდ განვითარდა გულის ქირურგია. სულ უფრო წარმატებით მიმდინარეობს გულის სხვადასხვა შეძენილი და თანდაყოლილი მანკის ქირურგიული მკურნალობა. საბჭოთა მედიცინამ დიდ წარმატებებს მიაღწია გულის მუშაობის სტიმულაციაში კანქვეშმიდგმული პორტატული ელექტრასტიმულატორებით, ორგანოსული ხელსაწყოების შექმნაში, რომლებსაც შეუძლიათ ავადმყოფი გული ამუშაონ საჭირო სიხშირით, რითაც წესრიგდება სისხლის მიმოქცევა. შექმნილია აგრეთვე გარე ელექტროსტიმულატორების სხვადასხვა მოდელები, რომელთა გამოყენება ქირურგებს შეუძლიათ იმ შემთხვევაში, თუ ავადმყოფებს ოპერაციის დროს მოულოდნელად გაუჩერდებათ გული. მათი გამოყენება შეუძლიათ აგრეთვე სასწრაფო დახმარების ეკიმებს, რომლებიც საგანგებო გამოძახებით მიდიან ავადმყოფთან.

დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ინსტიტუტებთან და საავადმყოფოებთან შექმნილ რეანიმაციის სამსახურს. კერძოდ, კარდიოლოგიის ინსტიტუტში ბრძოლის სამსახურს.

კარდიოლოგიისა და თერაპიის ინსტიტუტებში შექმნილია გულისა და სისხლძარღვებით დაავადებული ავადმყოფების რეაბილიტაციის სამსახურები, რაც მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს, რომ ავადმყოფები დაუბრუნდნენ ჩვეულებრივ შრომითს საქმიანობას.

გულისა და სისხლძარღვების ძირითად დაავადებათა განვითარებაში მეცნიერებამ დაადგინა მთელი რიგი გერთ წოდებული რისკ-ფაქტორები. მათ შორის არის გასუქება, ფიზიკური დატვირთვის ნაკლებობა, თამბაქოს წევა, ატეროსკლოზის ჭარბი ხშირება, ჭედმიტი ნერვული დაძაბულობა. თვითეული მათგანი ცალ-ცალკე, მითუმეტეს ყოველივე ეს ერთად, მთელ რიგ შემთხვევებში იწვევს მძიმე, ზოგჯერ კი საბედისწერო შეფუთებას. მაგალითად, იმათ, ვინც თამბაქოს უწევა, ავად გახდომის ერთიორად მეტი შანსი აქვთ, ვიდრე იმათ, ვინც თამბაქოს არ ეწევა, ჰიპერტონია კი ამ შანსს ოთხჯერ ადიდებს. შეიძლება ბევრი ასეთი მაგალითის მოყვანა. აქედან გამომდინარეობს უდავო ფაქტი: ადამიანი შეტენილად თვითონ განსაზღვრავს თავისი გულის მდგომარეობას. საჭიროა მხოლოდ დროზე ავიღოთ ხელი მავნე ჩვევებზე.

(საქინფორმი).

გაუფრთხილდით გულს!

7 აპრილი ჯანმრთელობის მსოფლიო დღეა

პარასკევს, 7 აპრილს, ჯანმრთელობის მსოფლიო დღეა. იგი დაწესა 1949 წელს ჯანმრთელობის დაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ, რომელიც მიზნად ისახავდა საზოგადოებრიობის ყურადღება მიეპყრო მედიცინის დიდმნიშვნელოვანი პრობლემებისადმი, უფრო ფართოდ გავერცელებინა მოსახლეობაში მეცნიერული და სანიტარულ-ჰიგიენური ცოდნა. წელს ჯანმრთელობის ტრადიციული დღე იმართება ლოზუნგით „ჯანსაღი გული ჯანმრთელობის საწინდარია".

საქინფორმის კორესპონდენტმა ი. გოლდმანმა რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მ. წინამძღვრიშვილის სახელობის კლინიკური და ექსპერიმენტული კარდიოლოგიის ინსტიტუტის დირექტორს, პროფესორ ვ. ქავთარაძეს სთხოვა აზრი გაეზიარებინა გულისა და სისხლძარღვების დაავადებათა წინააღმდეგ ბრძოლის თანამედროვე მდგომარეობის შესახებ.

ეს № 1 პრობლემაა, — თქვა პროფესორმა ვ. ქავთარაძემ, — რომელიც მსოფლიოს მეცნიერ მედიცინა განუწყვეტელ ყურადღებას იპყრობს. გულისა და სისხლძარღვების დაავადების გამო იღუპება მილიონობით ადამიანი. ბრძოლა ამ მძიმე სენთან, მისი ეპიდემიოლოგიის შესწავლა, დიაგნოსტიკა, პროფილაქტიკა და მკურნალობა საბჭოთა ჯანმრთელობის დაცვის ერთ-ერთი მთავარი ამოცანაა.

ახლა სულ უფრო ხშირად ლაპარაკობენ გულის დაავადებათა ეპიდემიაზე. ამიტომ, ისე როგორც ყოველი ეპიდემიის დროს, კარდიოლოგებიც იძულებენ დაავადების სპეციფიკურ მიზეზს. საქართველოში ინტენსიურად მუშაობენ არა მარტო გულის დაავადებათა გამოვლინებისათვის, არამედ ამ დაავადებისადმი მიდრეკილების დადგენისთვისაც. მაგალითად, ჩვენი ინსტიტუტი სწავლობს არტერიული ჰიპერტონიის გავრცელებას, თერაპიის ინსტიტუტი — გულის იშემიურ დაავადებას.

ეჭიმთა ამოცანა ის არის, რომ არა მარტო დროულად გამოავლინონ ავადმყოფობა, არამედ მთავარია, გასწიონ ფართო გამაჯანსაღებელი მუშაობა, რომელიც გულისსნხმობს ავადმყოფის შემდგომ დრმა გამოკვლევას, ავადმყოფობისადმი მიდრეკილების მიზეზების დადგენას და მთელ რიგ პროფილაქტიკურ და სამკურნალო ღონისძიებებს. განსაკუთრებით დიდმნიშვნელოვანი და ეფექტიანია ეს მუშაობა დიდ საწარმოებში. იქ, სადაც სპეციალისტებმა უკეთ გაშალეს საქმიანობა, შეიმჩნევა დაავადების მკვეთრი შემცირება. ამას აღწევენ არა მარტო მედიკამენტური მკურნალობის დანიშვნის მეთხებით, არამედ შრომისა და დასვენების სწორი რეჟიმის დაწესებითაც. ზოგჯერ კი ექიმი პაციენტს ურჩევს პროფესიის შეცვლას.

საინტერესო კვლევა წარმოებს რესპუბლიკაში გულისა და სისხლძარღვების დაავადებათა დიაგნოსტიკის ღრმა შესწავლისათვის. ახლა ექიმები შეიარაღებული არიან ელექტროფიზიოლოგიური, რადიოსაინდიკაციო, ბიოქიმიური და ენდოკრინოლოგიური მეთოდებით გულის დაავადების დროს სხვადასხვა ორგანოს ფუნქციური მდგომარეობის გამოსარკვევად. ეს მეთოდები საშუალებას გვაძლევენ აღმოვაჩინოთ ნივთიერებანი, რომელთა ცვლის დარღვევა სიგნალს გვაძლევს მოახლოებული ავადმყოფობის შესახებ.

ჩვენს ინსტიტუტში პირველად საქართველოში შეიქმნა სამედიცინო ბიოფიზიკის ლაბორატორია, რომელიც კვლევას იწყებს სუბმოლეკულურ და მოლეკულურ დონეზე. კარდიოლოგები სწავლობენ მიოკარდის შეკუმშვა ცილებს. ამ სამუშაოთა პირველი შედეგები საშუალებას გვაძლევენ მნიშვნელოვნად განვსაზღვროთ გულის ფუნქციური მდგომარეობის დარღვევის მიზეზები. კარდიოლოგიის ინსტიტუტი ამ პრობლემას სწავლობს ეკონომიური ურთიერთდახმარების საბჭოს ხაზით, იკვლევს კუნთების, ერძოდ გულის კუნთების ბიოფიზიკას.

ამ ბოლო წლებში მედიცინამ დიდ წარმატებებს მიაღწია გულისხა და სისხლძარღვების მთელ რიგ დაავადებათა მკურნალობაში. სპეციალისტები დარწმუნდნენ, მაგალითად, რომ ჰიპერტონია ფატალური ავადმყოფობა არ არის. თუ ავადმყოფს დროულად და სწორად გუმკურნალებთ, მას შეუძლია დაძლიოს ეს სენი, დიდხანს იცოცხლოს და იმუშაოს. რესპუბლიკაში შექმნილია სპეციალური დაწესებულებანი მიოკარდის ინფარქტის სამკურნალოდ. სასწრაფო დახმარების სადგურში არის კარდიოლოგიური ბრიგადები, ზოგიერთ საავადმყოფოში შექმნილია ინფარქტის განყოფილებები.

გაწეული მუშაობის შედეგები უკვე ჩანს. თუ წინათ საქართველოში ინფარქტის გამო იხოცებოდა დაავადებულთა თითქმის სამოცი პროცენტი, ახლა ეს ციფრი სამჯერ შემცირდა.

ამ ბოლო წლების მანძილზე რესპუბლიკაში ფართოდ განვითარდა გულის ქირურგია. სულ უფრო წარმატებით მიმდინარეობს გულის სხვადასხვა შეძენილი და თანდაყოლილი მანკის ქირურგიული მკურნალობა. საბჭოთა მედიცინამ დიდ წარმატებებს მიაღწია გულ

ჰარსიული ცხოვრება

ბაზაფხული თავის უფლებებში შევიდა. ბუნება უვნებლად გამარჯვებას ზეიმობს. ჩვენი რაიონის მშრომელები მასობრივად გავიდნენ მინდვრად და საფუძვლის უყრიან უხვ მოსავალს.

გარდაბანი საქართველოს ერთერთი მსხვილი სასოფლო-სამეურნეო და სამრეწველო რაიონია. შარშან ჩვენმა საბჭოთა მეურნეობებმა სახელმწიფოს მიჰყიდეს 56.399 ცენტნერი ხორცი, 150.816 ცენტნერი რძე, 51 მილიონი კვერცხი, 4.276 ცენტნერი მატყული, 41.192 ტონა ბოსტნეული, ათასობით ტონა ხილი, კარტოფილი, ბაღჩეული, ყურძენი, მარცვალი და სხვ.

სოფლის მეურნეობის მშრომელებს არც სამრეწველო კოლექტივები ჩამორჩნენ. მათ გამოუშვეს 130 მილიონი მანეთის პროდუქცია, წარმატებით შეასრულეს წლიური გეგმები.

ყოველივე ეს მოპოვებულია პარტიული პარტიული ორგანიზაციების ორგანიზატორული და მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობის შედეგად.

რაიონში 252 პირველადი პარტიული ორგანიზაციაა. აქედან 86 მცირერიცხოვანია. ისინი მსხვილ პარტიულ ორგანიზაციებთან ერთად წყვეტენ საერთო საქმის ბედს. ზოგიერთმა მცირერიცხოვანმა პარტიულმა ორგანიზაციამ ისე მოაწყო თავისი საქმიანობა, რომ მათი გამოცდილება უდავოდ ყურადღების ღირსია.

მცირერიცხოვანი პარტიული ორგანიზაციები ძირითადად შექმნილნი არიან პატარა სამეურნეო კოლექტივებთან, დაწესებულებებთან, საბჭოთა მეურნეობებისა და ორგანიზატორული მუშაობის შინაარსი და ეფექტურობა ძირითადად დამოკიდებულია იმაზე, თუ ვინ უდგას სათავეში პარტიულ ორგანიზაციას, როგორია მისი მდივნის ხორციელება პარტიული მუშაობის ჩვევები, პრაქტიკული წრთობა.

უკანასკნელ წლებში რაიონში საშუალოდ უმთავრესად წამოყენებული ყოფილიყვნენ უნარიანი, ენერგიული მუშაკები. მაგრამ, როგორც ეტყვიან, ასეთი მუშაკები ციდან არ ჩამოცვენილან. ისინი თანდათანობით და მტკიცედ სწრაფლდებიან პარტიულ მუშაობას, იძენდნენ გამოცდილებას, ერკვეოდნენ და კვალიფიციურად წყვეტდნენ პარტორგანიზაციებისა და მეურნეობათა. ცხოვრების მრავალფეროვან რთულ პრობლემებს.

შარშან სოფლის წუალსადენთა ექსპლოატაციის გარდაბნის ტერიტორიული მცირერიცხოვანი პარტიული ორგანიზაციის მდივნად კომუნისტებმა აირჩიეს ზ. ზარანძე, რომელიც პარტიული ორგანიზაციის სული და გული გახდა, ამ ხარისხით მთელი მნიშვნელობით. მისი არჩევის შემდეგ დიდად გაიზარდა კომუნისტების აქტივობა. ახლა წინა პერიოდისაგან განსხვავებით ყველა კომუნისტი კარგად ასრულებს პარტიულ დავალებას და პოლიტიკურ მუშაობაში მონაწილეობს. სამმართველოში რეგულარულად და საინტერესოდ ეწყობა საერთო კრებები და არც ერთი მნიშვნელოვანი საკითხი არ წყდება კომუნისტებთან შეუთანხმებლად, პარტიული ორგანიზაცია მთელ თავის მუშაობაში ეყრდნობა უპარტიოებს. ეს კი მცირერიცხოვანი პარტიული ორგანიზაციებისათვის ისევე ხელშია, როგორც ადამიანისათვის ჰაერი. ცხოვრებამ გვიჩვენა, რომ სწორედ ის ორგანიზაციები აღწევენ კარგ შედეგებს, რომლებიც მჭიდრო კავშირში არიან უპარტიო აქტივთან, მათთან ერთად წყვეტენ მეურნეობის გაძლოლის რთულ საპრობლემო საკითხებს.

ცხადია, ასკაციან კოლექტივში ათ კომუნისტს გაუჭირდებოდა დახახული ამოცანების შესრულება, რომ მას მჭიდრო კავშირი არ ჰქონდეს უპარტიო აქტივთან.

მართალია, პირველადი პარტიული ორგანიზაციების მდივნებად ამ ბოლო ხანებში ირჩევენ განათლებულ, საქმეში ჩახედულ ადამიანებს, მაგრამ ეს გარემოება არ ხსნის პასუხისმგებლობას რაიკომს იზრუნოს მაფი სწავლებისა და თეორიული წრთობისათვის. თითქმის ყველა მდივანი ჩაბმულია სწავლებაში ამა თუ იმ ფორმაში. ისინი სწავლობენ პარტიული აქტივის რაიონულ ორწლიან სკოლაში, პარტიული განათლების სხვადასხვა რგოლში, უმაღლეს და საშუალო ტექნიკურ სასწავლებლებში. მდივნების განათლება ასეთ სურათს იძლევა: 252 პარტორგანიზაციის მდივნიდან უმაღლესი განათლება აქვს 204-ს, უმაღლესდაუმთავრებელია 12, ხოლო 36 მდივანი საშუალო და არასრული საშუალო განათლებით არის.

მთავარი, რასაც პარტკომის რაიონული კომიტეტი აქცევს ყურადღებას, არის პირველადი პარტიული ორგანიზაციების მუშაობის სწორად დაგეგმვა. და ეს გასაგებიც არის: კარგად მოფიქრებული გეგმის უქონლად შეუძლებელია ორგანიზატორული მუშაობის წარმართვა. კომუნისტური მშენებლობის მასშტაბების ზრდა მოითხოვს პარტიული ხელმძღვანელობის დონის ამაღლებას, მეცნიერულ მიდგომას მუშაობის დაგეგმარებისადმი.

ამ დღეებში პარტიის რაიონულმა კომიტეტმა შეისწავლა სარწყავი სისტემის სამმართველოს, ცეკავშირის საკომკავშირსამხმაროებოს მთავარი სამმართველოს, ავტომექანიკური ქარხნის, სავაჭრო ვეტსანტარიის ინსტიტუტის საქართველოს საყრდენი პუნქტისა და გამარჯვების მეფრინველეობის მშენებარე ფაბრიკის მცირერიცხოვან პარტიულ ორგანიზაციების მდივნების ანგარიშები. ანგარიშგების დროს განსაკუთრებული ყურადღება მიექცა ამ პარტიული ორგანიზაციების მუშაობის ხარისხს, მათ ორგანიზატორულ შესაძლებლობას, ცოდნას, ინიციატივას, ხალხთან კავშირის დამყარების უნარს.

ასეთი ანგარიშგება შემოქმედებითად მუშაობენ „კავკაზელექტროქსელმშენის“ № 90 მაქანიზებული კოლონისა და „სოიუზნივენტარის“ ექსპერიმენტული საამქროს პარტიული ორგანიზაციები (მდივნები ე. გოგუაძე და გ. კალანდარიშვილი).

მაგრამ ეს იმას როდი ნიშნავს, რომ ყველა მცირერიცხოვან პარტიულ ორგანიზაციაში საქმე კარგად იყოს. „საქსოფლტექნიკის“ სართიჭალის განყოფილების, სამგორის გაშხვიდებული გაზის ძირეული ბაზისა და თელეთის ექსპერიმენტული ქარხნის პარტიულ ორგანიზაციებში (მდივნები ხ. მუხიური, ჯ. კოშორიძე, მ. დალელიშვილი) ნაკლები ყურადღება ექცევა საწარმოო დავალებათა წარმატებით შესრულებას, დაბალია კომუნისტთა ავანგარდული როლი, მოისუსტებს იდეოლოგიური მუშაობა.

განიხილა და ზემოთ ჩამოთვლილი მცირერიცხოვანი პარტიული ორგანიზაციების მუშაობის საკითხი, პარტკომის რაიონული კომიტეტის ბიურომ დასახა ღონისძიებანი „მდგომარეობის ასწრაფოდ გამოსასწორებლად, პარტიული ორგანიზაციების ბრძოლისუნარიანობისა და კომუნისტთა პასუხისმგებლობის ასამაღლებლად. ახლა ამ პარტიულ ორგანიზაციებში გაცილებით უკეთესი მდგომარეობაა, რადგან უკვე ხერხიზული ნაბიჯები გადადგეს.

ცნობილია, რომ პოლიტიკური და ორგანიზატორული მუშაობის ძირითადი ფორმა, ხერხი და მეთოდი პარტიული ორგანიზაციისა, მისი ბირთვის ცხოვრებაა. ამ ბირთვის ირგვლივ ირაზმება მთელი კოლექტივი, ეს ბირთვი ხელმძღვანელობს მთელი კოლექტივის მუშაობას, ეს ბირთვი ეყრდნობა ყველა ახალს, ეს ბირთვი ზრდის ახალ კადრებს, ეს ბირთვი ამოქმედებს ყველა ორგანიზაციულ ღონისძიებას.

ამიტომ ბიუროს ყურადღების ცენტრში მოექცა ის ორგანიზაციული ღონისძიებანი, რომლებიც ხელს შეუწყობენ მცირერიცხოვანი პარტიული ორგანიზაციების ბირთვის ჩამოყალიბებას, მის ზრდას, ორგანიზატორული ნიჭის გამომუშავებას, ბირთვის ირგვლივ მთელი კოლექტივის მობილიზებას.

ბიუროს სხდომაზე გამოსვლისას ზ. ზარანძემ ისაუბრა იმ ორგანიზაციული ღონისძიებების შესახებ, რომლებიც ხელს შეუწყობენ მის ორგანიზაციას ბირთვის ჩამოყალიბებაში, ახალი ადამიანების ირგვლივ მთელი კოლექტივის მობილიზებაში. ამ ორგანიზაციულ ღონისძიებებს მიეკუთვნება ის, რომ ორგანიზაციის ბიუროში ჩაერთნენ ახალგაზრდა კომუნისტები, ორგანიზაციის მდივანი ხშირად ეწვევა ხოლმე ბრიგადებს, ფერმებს, ეცნობა ადამიანებს, ეხმარება მათ ორგანიზაციული საქმიანობის წარმართვაში, ამოქმედებს ბრიგადის ყველა ორგანიზაციულ ღონისძიებას, ბრიგადის ბირთვის ირგვლივ ირაზმება მთელი კოლექტივი.

ბიუროს სხდომაზე გამოსულმა ბ. ბერიძემ, ნ. ბერიკაშვილმა, ნ. ბერიკაშვილმა, ნ. ბერიძემ, ნ. ბერიძემ, ნ. ბერიძემ

ჰერალდ ტრიბიუნი

კვირა

მეგობრების კვირეული

6 აპრილს მოსკოვში ვიზიტით იმყოფებოდა, როგორც საბჭოთა მთავრობის სტუმარი, ინდოეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი სვარან სინგჰი. იგი მიიღო სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ლ. ი. ბრეჟნევმა. გაიმართა მისი შეხვედრა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარესთან ა. ნ. კოსიგინთან. ს. სინგჰი ესაუბრა სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრს ა. ა. გრომიკოს.

მიღებულ კომუნიკეში აღნიშნულია, რომ შეხვედრებისა და საუბრების დროს, რომლებიც გულთბილ და გულითად ვითარებაში მიმდინარეობდა, შეეხნენ საბჭოთა კავშირ-ინდოეთის ურთიერთობის, ინდოსტანის ნახევარკუნძულის მდგომარეობის საკითხთა ფართო წრეს, აგრეთვე განიხილეს აქტუალური საერთაშორისო პრობლემები, რომლებიც ორივე მხარისათვის საინტერესოა.

ორივე მხარემ დიდი კმაყოფილებით აღნიშნა, რომ მტკიცედ ჰქონდა გადაწყვეტილი კიდევ უფრო განავითარონ საბჭოთა კავშირ-ინდოეთის ურთიერთობა, გააფართოონ საბჭოთა კავშირისა და ინდოეთის თანამშრომლობა პოლიტიკურ, ეკონომიურ, მეცნიერულ-ტექნიკურ და სხვა დარგებში.

ინდოსტანის ნახევარკუნძულის მდგომარეობის განხილვისას ორივე მხარემ საჭიროდ მიიჩნია ამ რაიონში წამოჭრილი პრობლემების უსწრაფესი მშვიდობიანი პოლიტიკური მოწესრიგება ინდოეთის, ბანგლადეშისა და პაკისტანის მთავრობათა უშუალო მოლაპარაკების გზით.

აზრთა ურთიერთგაზიარებამ დაადასტურა სსრ კავშირისა და ინდოეთის პოზიციების დამთხვევა ფართო წრის აქტუალურ საერთაშორისო პრობლემებზე.

ორივე მხარის აზრით, ინდოეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის სვარან სინგჰის ვიზიტი საბჭოთა კავშირში ხელს შეუწყობს სსრ კავშირსა და ინდოეთს შორის მეგობრული ურთიერთობის შემდგომ განვითარებას და ნაყოფიერ თანამშრომლობას საერთაშორისო ასპარეზზე აზიისა და მთელი მსოფლიოს მშვიდობის ინტერესებისათვის.

ბრძოლები გრძელდება:

პატრიოტები ავითარებენ შეტევებს

ჰანოი, 6 აპრილი, (საკდესი). სამხრეთ ვიეტნამიდან მოდის ცნობები დაძაბული ბრძოლების შესახებ, რომლებიც სხვადასხვა პროვინციაში მიმდინარეობს.

აქტიური საბრძოლო მოქმედება გრძელდება კუანგჩის პროვინციაში, სადაც პატრიოტებმა ხელთ იგდეს ბევრი დიდმნიშვნელოვანი პოზიცია. მარიონეტული ჯარები, რომლებმაც მიიღეს მაშველი ძალები — 12 ათასი ჯარისკაცი, ცდილობენ გადაჯდნენ კონტრშეტევებზე დონგჰედან დასავლეთ და სამხრეთ-დასავლეთის მიმართულებით. ბრძოლები მიმდინარეობდა აგრეთვე ქალაქ კუანგჩის სამხრეთ-აღმოსავლეთით № 1 გზასა და ზღვას შუა მონაკვეთზე. **პროვინციული ცენტრი კუანგჩი თითქმის მთლიანად გარშემორტყმულია განთავისუფლების სახალხო ძალების ნაწილების მიერ.**

პატრიოტები წინ მიიწევენ სამხრეთისაკენ ქალაქ ჰიუეს მიმართულებით. პატრიოტული ძალების სხვა შეიარაღები უახლოვდებიან ამ ქალაქს სამხრეთ-დასავლეთის მიმართულებით. ჰიუეს მახლობლად დაიწყო გაფთრებული ბრძოლები. ძლიერი საარტილერიო ცეცხლი დაუშინეს ბასტონის სამხედრო ბაზას, რომელსაც მნიშვნელოვანი სტრატეგიული მდგომარეობა უკავია ქალაქის დაცვის სისტემაში.

დღეს პატრიოტებმა იერიში მიიტანეს აგრეთვე „ბირმინჰემის“ ბაზაზე. ჰიუედან 11 კილომეტრზე. ამავე რაიონში განთავისუფლების სახალხო შეიარაღებული ძალების მებრძოლებმა ალყაში მოაქციეს მარიონეტული ჯარების სატანკო ნაწილი და ქვეითი ბატალიონი, რომლებსაც სერიოზული ზარალი მოსდეთ.

ამერიკის სარდლობამ დღეს თავისი ჯარისკაცების ორი ასეული გაგზავნა კუანგჩისა და ჰიუეს შორის № 1 გზიდან დასავლეთით მდებარე ერთ-ერთი ბაზის დაცვის განსამტკიცებლად.

ცენტრალურ პლატოზე პატრიოტებმა დღეს რამდენიმე ტაქტიკური ოპერაციის დროს განიხილეს ორმხრივი ურთიერთობის საკითხები, აგრეთვე საერთაშორისო პრობლემები, რომლებიც ორივე მხარისათვის საინტერესოა. საგარეო საქმეთა მინისტრმა კმაყოფილებით განაცხადა: მოლაპარაკების დროს მხარეებმა ხაზი გაუსვეს, რომ საჭიროა „მიაღწიონ ხანგრძლივი და მტკიცე მშვიდობის დამყარებას ინდოსტანში“.

დღეს მარიონეტული რეჟიმის მეთაურმა თიეუმ საიგონში გამოსვლისას პასიმისტური შეფასება მისცა სამთვარ ვითარებას და თავისი ჯარების მდგომარეობას „კრიტიკული“ უწოდა.

საიგონის ჯარების მხარდასაჭერად მობილიზებულია ამერიკის ავიაციის მსხვილი შენაერთები. გასულ ორ დღეში ამერიკის შეერთებული შტატების ტაქტიკური ავიაცია დაახლოებით 250-ჯერ დაესხა თავს რაიონებს კუანგჩის, თხიათხიენის პროვინციებში და ცენტრალურ პლატოზე, რომელსაც კონტროლს უწევენ პატრიოტები. გარდა ამისა, „B-52“ სტრატეგიულმა ბომბდამშენებმა 40 რეიდი მოაწყვეს სამხრეთ ვიეტნამში, ჩამოყარეს თითბრით ტონა ასფეთქებელი ნივთიერება.

ჰანოი, 6 აპრილი. (საკდესი). „ვიეტნამიზაციის“ პოლიტიკა, წერს გაზეთი „ნიან ზანი“, უიმედო პოლიტიკაა.

მისი მიზანია აგრესიული ომის განგრძობა და აქტივიზაცია ვიეტნამელი ხალხის წინააღმდეგ უმდურესად ბარბაროსული და დანაშაულებრივი მეთოდების საშუალებით. მაგრამ ეს პოლიტიკა ვერ იხსნის დამპყრობლებს. ახლადვე ვითარება ყველა ფრონტზე, ხაზგასმით აღნიშნავს „ნიან ზანი“, მოწმობს ამერიკელ აგრესორთა და მათ მარიონეტთა დიდ სიძნელეებს.

პარიზი, 6 აპრილი. (საკდესი). აგრესიას რომ აფართოებს და საბოტაჟს უწევს პარიზის მოლაპარაკებას, შეერთებული შტატები ამავე დროს ყოველნაირად ცდილობს, რომ შეცდომაში შეიყვანოს მსოფლიო საზოგადოებრივი აზრი და სამხრეთ ვიეტნამის ეროვნული განთავისუფლების ძალების უკანასკნელი დღეების შეტევა წარმოახოს ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის შეიარაღებული ძალების მოქმედებად.

იშველიებს რა ამ ცრუ მტკიცებებს, ამერიკის შეერთებული შტატები ესწრაფვის გაამართლოს თავისი ბარბაროსული მოქმედება, რითაც საერთაშორისო სამართლის ყველა ნორმასა და ჟენევის 1954 წლის შეთანხმებების დარღვევაა.

ეს განაცხადა საკდესის კორესპონდენტთან საუბარში სამხრეთ ვიეტნამის რესპუბლიკის დროებითი რევოლუციური მთავრობის დელეგაციის წარმომადგენელმა ვიეტნამის შესახებ პარიზის თათბირზე ლი ვან სუმ.

გულთბილ, გულითად ვითარებაში

ქავშირ-ინდოეთის ურთიერთობის, ინდოსტანის ნახევარკუნძულის მდგომარეობის საკითხთა ფართო წრეს, აგრეთვე განიხილეს აქტუალური საერთაშორისო პრობლემები, რომლებიც ორივე მხარისათვის საინტერესოა.

ორივე მხარემ დიდი კმაყოფილებით აღნიშნა, რომ მტკიცედ აქვთ გადაწყვეტილი კიდევ უფრო განავითარონ საბჭოთა კავშირ-ინდოეთის ურთიერთობა, გააფართოონ საბჭოთა კავშირისა და ინდოეთის თანამშრომლობა პოლიტიკურ, ეკონომიურ, მეცნიერულ-ტექნიკურ და სხვა დარგებში.

ინდოსტანის ნახევარკუნძულის მდგომარეობის განხილვისას ორივე მხარემ საჭიროდ მიიჩნია ამ რაიონში წამოჭრილი პრობლემების უსწრაფესი მშვიდობიანი პოლიტიკური მოწესრიგება ინდოეთის, ბანგლადეშისა და პაკისტანის მთავრობათა უშუალო მოლაპარაკების გზით.

აზრთა ურთიერთგაზიარებამ დაადასტურა სსრ კავშირისა და ინდოეთის პოზიციების დამთხვევა ფართო წრის აქტუალურ საერთაშორისო პრობლემებზე.

ორივე მხარის აზრით, ინდოეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის სვარან სინგჰის ვიზიტი საბჭოთა კავშირში ხელს შეუწყობს სსრ კავშირსა და ინდოეთს შორის მეგობრული ურთიერთობის შემდგომ განვითარებას და ნაყოფიერ თანამშრომლობას საერთაშორისო ასპარეზზე აზიისა და მთელი მსოფლიოს მშვიდობის ინტერესებისათვის.

კარიზი

საგარეო პოლიტიკის ლენინური კურსი

6 აპრილი. (საკდესი). საბჭოთა კავშირის საგარეო პოლიტიკის ლენინური კურსი, რომელსაც სკკპ XXIV ყრილობის მიერ მიღებულ „მშვიდობის პროგრამა“ განასახიერებს, დიდ ნაყოფიერ ზემოქმედებას ახდენს საერთაშორისო მოვლენათა მსვლელობაზე, განაცხადა საკდესის კორესპონდენტთან საუბარში საფრანგეთის კომუნისტური პარტიის პოლიტბიუროს წევრმა, სენატორმა ჟაკ დიუკლომ.

სსრ კავშირის საგარეო-პოლიტიკური საქმიანობა, რომელიც მიზნად ისახავს ომის კერების ლიკვიდაციას, იმპერიალიზმის მიერ მსოფლიოს ხალხთა თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის ხელყოფის აღკვეთას, დაძაბულობის შენელებისა და თანამშრომლობის განვითარებისათვის ხელშემწყობი პოლიტიკური კლიმატის შექმნას, დიდ გამოხმაურებას პოულობს ყველა კონტინენტზე და მნიშვნელოვანწილად განამტკიცებს დიდი ლენინის ქვეყნის საერთაშორისო ავტორიტეტს.

საფრანგეთის საზოგადოებრიობა, ყველა ფრანგი მშრომელი, თქვა შემდეგ ჟაკ დიუკლომ, ფართოდ უჭერენ მხარს საბჭოთა კავშირის პოლიტიკას სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში. ასრულებს რა თავის ინტერნაციონალურ მოვალეობას, საბჭოთა კავშირი უდიდეს დახმარებას უწევს გიეტნამის, ლაოსისა და კამბოჯის ხალხებს, რომლებიც გმირულად იბრძვიან თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის.

ფართო საერთაშორისო აღიარება მოიპოვა ავრეთვე საბჭოთა კავშირის საქმიანობამ ევროპაში მშვიდობის, უშიშროებისა და თანამშრომლობის განმტკიცებისათვის, თქვა შემდეგ ჟაკ დიუკლომ, სსრ კავშირის აქტიურმა მოქმედებამ უშიშროებისა და თანამშრომლობის საკითხებზე სრულიად ევროპის თითბირის მოწვევის სასარგებლოდ უკვე შექმნა ხელშემწყობი ატმოსფერო ევროპის უმეტეს თუ არა ყველა ქვეყანაში. ახლა ევროპის კონტინენტზე არ არის ისეთი ქვეყანა და ხალხი, რომელიც აშკარად ილაშქრებდეს ასეთი თათბირის მოწვევის თვით პრინციპის წინააღმდეგ.

ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ ამ საქმეში უდიდესი მნიშვნელობა ჰქონდა ლ. ი. ბრეჟნევის ვიზიტს საფრანგეთში. საფრანგეთ-საბჭოთა კავშირის ერთობლივ დეკლარაციაში ორივე მხარემ განაცხადა, რომ მზად და თანახმა არიან ხელი შეუწყონ ამ თათბირის მოწყობას 1972 წელს.

დელი

ს. სინგჰის განცხადება

6 აპრილი. (საკდესი). დღეს მოსკოვიდან დელში დაბრუნებულმა ინდოეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სვარან სინგჰმა დელის აეროპორტ „პალამში“ განაცხადა: „ქმაყოფილი ვარ საბჭოთა კავშირში ჩემი ვიზიტის შედეგებით. ამ ფრიად სასარგებლო ვიზიტმა საშუალება მოგვცა მოგვეწყო კონსულტაციები მშვიდობის, მეგობრობისა და თანამშრომლობის იმ ხელშეკრულების სულისკვეთებით, რომელსაც ჩვენმა ქვეყნებმა ხელი მოაწერეს გასული წლის ზაფხულში“.

აღნიშნა რა, რომ საბჭოთა კავშირის ხელმძღვანელებთან მოლაპარაკების დროს განიხილეს ორმხრივი ურთიერთობის საკითხები, აგრეთვე საერთაშორისო პრობლემები, რომლებიც ორივე მხარისათვის საინტერესოა, საგარეო საქმეთა მინისტრმა კმაყოფილებით განაცხადა: მოლაპარაკების დროს მხარეებმა ხაზი გაუსვეს, რომ საჭიროა „მიაღწიონ ხანგრძლივი და მტკიცე მშვიდობის დამყარებას ინდოსტანში“.

ჰაიფუშა პროვოკაციული ფაამოფყება ნიუ-იორკი

6 აპრილი. (საკდესი). ამერიკის ხელისუფალთა ის ცდა, რომ ანგარიში გაეწიოთ მშვიდობისათვის მებრძოლთა ჯგუფისათვის ფ. ბერიგანის მეთაურობით, რომელთაც მთავრობისადმი წინააღმდეგ შეთქმულება დაბრალეს, ჩაიფუშა.

ნაფიც მსაჯულთა ჟიურიმ მიიჩნია, რომ ფ. ბერიგანისა და მისი ექვსი ამხანაგისათვის წაყენებული ბრალდებანი საკმაოდ დამაჯერებელი არ არის, და არ ცნო ისინი დამნაშავეებად „მთავრობის წინააღმდეგ შეთქმულებაში“.

როგორც ცნობილია, ამერიკის ხელისუფლებს უნდოდათ პარისბერგში (პენსილვანიის შტატი) მოეწყოთ თავისებური საჩვენებელი პროცესი, რათა დაეშინებინათ ინდოჩინეთში ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესიული პოლიტიკის მოწინააღმდეგენი.

გამომძიების ფედერალური ბიუროს შეფის ე. ჰუვერის ხელქვეითებმა მისი პირადი განკარგულებით შეითხზეს სასამართლო საქმე „შეთქმულებისა, რომელიც მიზნად ისახავდა ეროვნული უშიშროების საკითხებში პრეზიდენტის სპეციალური თანაშემწის ჰ. კისინჯერის გატაცებას და ვაშინგტონში მთავრობის შენობათა გასათბობი სისტემის აფეთქებას“. ეს „საქმე“ უფრო დამაჯერებელი რომ გაეხადა, გამომძიების ფედერალურმა ბიურომ მიმართა პროვოკაციებს და ისარგებლა სისხლის სამართლის დამნაშავე რეციდივისტის დუდლასის სამსახურით, რომელსაც, როგორც გამოირკვა, გადაუხდია 50 ათასი დოლარი „ბრალდებისათვის საჭირო ჩვენებების მისაცემად“.

მაგრამ გამომძიების ფედერალური ბიუროს დაქირავებული აგენტის უხერხულად ცდები, — სასურველი სინამდვილედ გაესაღებინა, გაამტყუნებინა სასამართლო პროცესზე.

როცა შეატყო, რომ შეთითხნილი ბრალდება ყოვლად უსაფუძვლო იყო, პროკურორმა გააჩაღა ჟიურის წევრებზე აშკარა ზეგავლენის კამპანია და მოითხოვა მათგან ეცნოთ ფ. ბერიგანი და მისი ექვსი თანამოაზრე დამნაშავედ „შეთქმულებაში“ მონაწილეობისათვის.

ნაფიცმა მსაჯულებმა გაამართლეს „პარისბერგელი შვიდეულის“ ხუთი წევრი, მაგრამ ფ. ბერიგანი და ე. მაკალისტერი დამნაშავედ ცნეს მხოლოდ იმაში, რომ „საპყრობილიდან გადასცეს სამი წერილი“.

ფ. ბერიგანისა და მისი თანამებრძოლების სასამართლო პროცესმა მძლავრი პროტესტები გამოიწვია შეერთებულ შტატებში. ბევრ ქალაქში შეიქმნა „პარისბერგელი შვიდეულის განთავისუფლების კომიტეტები“.

„ხანგრძლივი პატიმრობაც რომ მოგვისაჯონ, — თქვა ელიზაბეტ მაკალისტერმა ჟიურის გადაწყვეტილების გამოცხადების შემდეგ, — ვფიქრობ, ჩვენ უკვე მოვიპოვეთ გამარჯვება“. ამ სიტყვებს მჭუხარე ოვაციით შეხვდნენ სასამართლოს დარბაზში დამსწრენი.

ს ი ც ხ ე - ს ი მ ა გ რ ე ბ ი

ლზე გარდაიცვალა ლეონარდო და ვინჩი. საწოლის ორივე მხარეს სამი ნახატი ჰკიდია. ესენი ლეონარდოს სამი შედევრის ფოტორეპროდუქციებია: „ჯოკონდა — მონა ლიზა“, „წმიდა ანა“ და „იოანე ნათლისმცემელი“. მოლბერტზე მოთავსებულ ორიგინალებს გენიალური ხელოვანი ცხოვრებაშიც არასდროს არ იშორებდა გვერდიდან. ორი ტილო ლეონარდომ იტალიიდან ჩამოიტანა, ხოლო „იოანე ნათლისმცემელი“ — კლო-ლიუსი დახატა. ეს დიდოსტატის უკანასკნელი ქმნილებაა. მოსუცებულობით დაავადურებული მხატვარი დროდადრო დაუბრუნდებოდა ხოლმე უკანასკნელ ტილოს, სანამ მარჯვენა ხელი დამბლამ არ წაართვა.

ზოგიერთი ოთახი, რომელიც მხატვრის სახელოსნოს წარმოადგენდა, მეთვრამეტე-მეცხრამეტე საუკუნეებში მისაღებ ოთახებად იქნა გადაკეთებული. კედლებს აქ ამშვენებს მეთექვსმეტე საუკუნეში დამზადებული გობელენები, ავეჯი რენესანსის ეპოქისეულია, სავარძლები გოთიკის. აქვე ვეცნობით ცნობილი მწერლებისა და პოეტების — ლეონარდოს პირადი მეგობრების ბიუსტებს.

როგორც ხელოვანის, ლეონარდო და ვინჩის, საფრანგეთში გატარებული სამი წელიწადი ნაკლებ პროდუქტიული იყო. სამაგიეროდ სიცოცხლის უკანასკნელ წლებში იგი განსაცვიფრებლად ნაყოფიერია როგორც გამომგონებელი, მკვლევარი, მოაზროვნე და მეცნიერი. არქიტექტურა და გეომეტრია, ოპტიკა და მექანიკა, ანატომია და ბოტანიკა, გეოლოგია და პიდრავლიკა — როგორც გენიოსს შეეფერება, ცოდნის სრულიად სხვადასხვა სფეროს სწვდებოდა მისი ჭვრმარიტად ღრმა და ფართო აზროვნება.

ჩავდივართ სასახლის სარდაფში, და თვალწინ იშლება და ვინჩის უნივერსალური შემოქმედების ნაყოფი. რამდენიმე ოთახის იატაკზე, კედლებზე, ჭერზე ექსპონირებული მაკეტებით, დიაგრამებითა და სქემებით დიდი იტალიელი წარმოგვიდგება როგორც სამხედრო ინჟინერი, მექანიკოსი, ავიაციის პიონერი. მაკეტები, ლეონარდოს სქემების მიხედვით დამზადებული ავიაციის ისტორიული ნაწილია არც თუ ისე დიდი ხნის წინათ. საინტერესოა, რომ დიდი ხნის განმავლობაში თვით ხელოვანი თავს, უპირველეს ყოვლისა, ინჟინრად, არქიტექტორად, კონსტრუქტორად თვლიდა და არა მხატვრად.

კლო-ლიუსეს ფართო დარბაზები თანამედროვე იარაღის მრისხანე არსენალს დამსგავსებია. აქ ვხედავთ ტყვიამფრქვევების, ქვემეხებისა და ტანკების პირველ სახეებს. დემონსტრირებულია მრავალლულიანი იარაღებიც: ერთ ლაფეტზე მარაოს მსგავსად განლაგებულია მცირე კალიბრის ათლულიანი ქვემეხი. ერთობ ორიგინალურია მეორე ტიპის ქვემეხიც. მის ერთ ლაფეტზე სამკიდიანი მოძრავი ლიტვია გაკეთებული. თვითეულ ლიტვზე თერთმეტ-თერთმეტი ლულაა. ქვემეხის მოქმედების პრინციპი ასეთია: სასამ ერთ-ერთ ლიტვზე დამაგრებული ლულები ისვრიან, მეორე ლიტვის ლულები გრილდებიან, ხოლო მესამისა ტენიან. ამავე ოთახშია მოძრავი საარტილერიო კოშკი — იგივე პირველი ტანკის მოდელი.

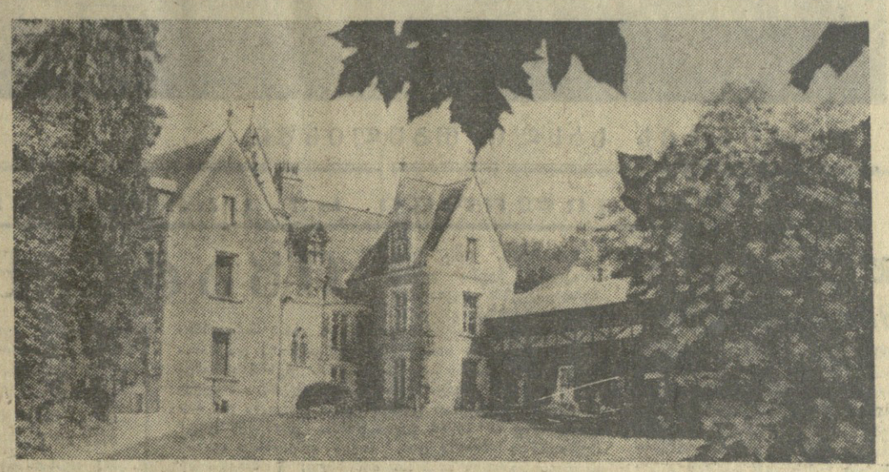

გადავდივართ მეზობელ ოთახში, და კიდევ უფრო გვაოცებს გენიალური შემოქმედის აზროვნების მასშტაბები. ამ გამოფენილია თვითმფრინავის, ვერტმფრინავისა და პარაშუტის ლეონარდოსეული მოდელები. პირველი მფრინავი აპარატის ჰაერში აფრენამდე ოთხასი წლით ადრე შექმნილ ამ მანქანათა მოდელების ტექნიკური გაანალიზებანი დღევანდელ წამყვან მეცნიერ-კონსტრუქტორთა აზრითაც კი უნაკლოდ არის შესრულებული.

ლეონარდომ ჯერ კიდევ შეთხუთმეტე საუკუნეში შექმნა მანქანის უკანა თვლების ასამორავებელი მექანიზმი, რითაც ფაქტიურად ჩაუყარა საფუძველი ავტომობილის გამოგონების იდეას. მაგრამ აღნიშნულით როდი ამოიწურება დიდი იტალიელის წვლილი ავტომშენებლობაში. მის ხელს ეკუთვნის სიჩქარეთა პირველი გადამრთველი, თვლების მოძრაობის დამთვლელი — პირველი სპიდომეტრი, სიმძიმეთა პორტატიული ამწეები-დომკრატი და ა. შ.

როცა მუზეუმში ლეონარდოს მიერ შესრულებული მოძრავი ხიდის, სურათების სადემონსტრაციო ჯადოსნური ფანარის — კინოდიაპროკამის, ჭიქიდან წყლის მექანიზებული ამომტუმბავისა და სხვა პიდრავლიკური დანადგარების, ხომალდების მარცვლეულით მექანიზებული წესით დატვირთვისა და გადმოტვირთვის, სასახლეთა გამაგრილებელ-საკონდიციო დანადგარების, საბეჭდი დაზგებისა და სხვათა მაკეტებისა თუ ამ მაკეტების ფოტოკოპიების ეცნობი, განცვიფრებას ეძლევი, სად არის ამ ადამიანის აზროვნების ზღვარი?

ლეონარდო და ვინჩი ისე გარდაიცვალა, რომ არც ერთი მისი გამოგონება, გარდა საბეჭდი დაზგისა, პრაქტიკაში არ დანერგილა. გამომგონებელი თვითონ არაერთხელ სინანულით წერს თავის ჩანაწერებში, რომ, სამწუხაროდ, ხელთ არა აქვს თვლებისა და პრომპელერების მჭიდე, მის მიერ გამოგონებული აპარატების მოძრაობაში მოსაყვანი საჭირო ენერგია. სწყინდა, რომ სამხედრო ინჟინრად მის მიერ შეთავაზებულ კანდიდატურას ჯეროვნად არ აფასებდნენ მონარქები და მათ კართან დაახლოებული არისტოკრატია, რომ სახსნელთა კარზე მას პატივს სცემდნენ როგორც მხოლოდ ხელოვანს და არა გამომგონებელს. რაც შეეხება ლეონარდოს თანამედროვე ვაიმეცნიერებს, მათ დიდი გამომგონებლის სახელის გაგონებაც კი არა სურდათ. და ვინჩის ფანტაზიორად, ეშმაკის მოციქულად, ჯადოქრად შემდგარ ადამიანადაც აცხადებდნენ. სინამდვილეში ლეონარდომ გენიალური აზროვნებით ბევრად გაუსწრო წინ თანამედროვეებს.

ავტომობილი და თვითმფრინავი დღეს თანამედროვე ცხოვრების აუცილებელ და ჩვეულებრივ აქსესუარებად გადაიქცნენ, ხოლო ყოველგვარი მოდიფიკაციის გარეშე ლეონარდოსეული ჭყლის ამოსატუმბი მოწყობილობის პრინციპით დღემდე ხელმძღვანელობენ ალჟირსა და ეგვიპტეში.

ლეონარდოს დროს მეცნიერება და ტექნიკა ჯერ იყო დონეზე ყოფილიყო განვითარებული, რომ მის გამომგონებლურ ნიჭს რეალური ნიადაგი ეპოვნა, ძნელი სათქმელია ეს უდიდესი პიროვნება თავისი მრავალფეროვანი შემოქმედებითი საქმიანობით რა მხრივ იქნებოდა ცნობილი — როგორც ინჟინერი და გამომგონებელი, ეიუ როგორც ფუნჯისა და პალიტრის აღიარებული დიდოსტატი, ან იქნებ ორივე ერთად. მაგრამ ის, რაც ლეონარდომ დაუტოვა კაცობრიობას ხელოვნების სფეროში, მარადჟამს ეყოფა ადამის მოდგმას სულიერ საზრდოდ.

თვალწარმტაცი და მომხიბლავია მდინარე ლუარის ჭალები. განსაცვიფრებელი ისტორიული და არქიტექტურული ძეგლებით ამოუწურავია საფრანგეთი. მათ შორის ცივილიზებული კაცობრიობის განსაკუთრებით ყურადღებას იპყრობს ლუარისპირა პატარა ქალაქ ამბუაზის სამეფო ციხე-სიმაგრე, სადაც თავისი რთული და წინააღმდეგობებით სავსე ცხოვრების სამოცდაშვიდი წლისთავზე უკანასკნელი სასუფეველი ჰპოვა გენიალურმა იტალიელმა მხატვარმა — ლეონარდო და ვინჩიმ.

არნ. გეგეჭკორი.

• • •

სურათებზე: ზემოთ — კლო-ლიუსეს სასახლე, სადაც სიცოცხლის უკანასკნელი სამი წელი გაატარა ლეონარდო და ვინჩიმ; ქვემოთ — სარეცელი, რომელზეც გარდაიცვალა ლეონარდო.

ავტორის ფოტო.

რომი

ნინასაარჩევნო კამპანია

6 აპრილი. (საკდესი). იტალიელი კომუნისტები აქტიურად მონაწილეობენ წინასაარჩევნო კამპანიაში ქვეყნის პარლამენტის ვადამდე არჩევნებთან დაკავშირებით, რომელიც გაიმართება მიმდინარე წლის 7-8 მაისს. პარტიის ადგილობრივი ორგანიზაციების მდივნები, კანდიდატები იტალიის კომპარტიისაგან გამოდიან მიტინგებსა და კრებებზე. იტალიის კომპარტიის აქტივისტები განმარტავენ თავიანთი პარტიის პოლიტიკას სოფლის ამომრჩევლებთან მრავალი შეხვედრის დროს.

დღეს „უნიტა“ ბეჭდავს იტალიის კომპარტიის თავმჯდომარის ლუიჯი ლონგოს ინტერვიუს, რომელშიც გაანალიზებულია იტალიის სამხრეთში და, კერძოდ, იტალიის ერთ-ერთ ყველაზე ჩამორჩენილ კალაბრის ოლქში შექმნილ მდგომარეობას, საიდანაც ყოველწლიურად სამუშაოს საშოვნელად ათასობით მშრომელი მიემგზავრება. იმისათვის, რომ უშუალოდ მივკედლთ ხალი და დემოკრატიული გზით გადავწყვიტოთ ქვეყნის პრობლემები, პირველ რიგში, სამხრეთის პრობლემები, ნათქვამია ლ. ლონგოს ინტერვიუში, ახლა საჭიროა ისეთი მთავრობა, რომელიც გამოხატავს ფართო მასების მაჭირნოროტო მოთხოვნებს და თავის შემდგომ ნაბიჯებში ეყრდნობა მთელი მემარცხენე დემოკრატიული პოლიტიკური ძალების წარმომადგენლებს.

ბუენოს-აირესი

კოლიციის ძალადობა

6 აპრილი. (საკდესი). არგენტინის ქალაქებში მენდოსასა და სანხუანში მოეწყო მშრომელთა მშვიდობიანი დემონსტრაციები, რომლებიც დაარბიეს პოლიციამ და არმიამ.

ამ დარბევის შედეგად დაიღუპა ორი და ასზე მეტი კაცი დაიჭრა. დემონსტრაციათა მონაწილეები მოითხოვდნენ პოლიციური თვითნებობის შეწყვეტას, მთავრობის მიერ ღონისძიებათა განხორციელებას სიძვირის ზრდის შესაკავებლად.

მენდოსაში გაიმართა დემონსტრაციის მოკლული მონაწილის დაკრძალვა, რომელიც პოლიციური ტერორის წინააღმდეგ ახალ მრავალათასიან საპროტესტო მანიფესტაციად გადაიქცა.

სამგლოვიარო მსვლელობის გარეკვის მიზნით ხელისუფლებამ კვლავ გამოიყვანეს ჯარები და პოლიციის გაძლიერებული რაზმები, რომლებმაც გამოიყენეს ცეცხლსასროლი იარაღი და ცრემლსადენი გაზის ბომბები.

საომრად არიან გამზადებულნი

6 აპრილი. (საკდესი). იმასთან დაკავშირებით, რომ მარიონეტული ჯარები სერიოზულ მარცხს განიცდიდნენ სამხრეთ ვიეტნამში, ამერიკის სამხედრო ძალები ოკინავაზე საბრძოლოდ არიან გამზადებულნი, გაზეთ „აკაჰატას“ ცნობის თანახმად, ოკინავის სამხედრო-საზღვაო ბაზებში გადაიყვანეს საზღვაო ქვეითი კორპუსის მე-3 დივიზიის ქვეგანაყოფები. ზოგიერთი ქვეგანაყოფი მოელის ზღვაში გასვლას, ზოგიერთი ტვირთავს საბრძოლო მასალებს სამხედრო ტრანსპორტებზე.

ამჯები

● **მსოფლიოზე პირველი** კოსმონავტი ქალი ვ. ნიკოლაევა-ტერეშკოვა, რომელიც მეთაურობს ჩილეში ვიზიტად მყოფ საბჭოთა ქალების კომიტეტის დელეგაციას, დაჯილდოეს ჩილეს სამხედრო-საჰაერო ძალების უმაღლესი ორდენით — „მხედრული დამსახურების დიდი ვარსკვლავით“. ეს ჯილდო მას გადასცა ჩილეს სამხედრო-საჰაერო ძალების სარდალმა გენერალმა სესარ რუის დანიმ დარბაზობაზე, რომელიც ქვეყნის პრეზიდენტმა სალვადორ ალიენდემ გამართა საბჭოთა დელეგაციის პატივსაცემად.

● **იემენის სახალხო დემოკრატიული** რესპუბლიკის პრეზიდენტის საბჭოს თავმჯდომარემ ა. ს. რუბეიამ მე-4 პროვინციის ადმინისტრაციულ ცენტრ ქალაქ ნისპეში გახსნა სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის მომსახურებისა და შეკეთების სადგური, რომელიც საბჭოთა ქავშირის ტექნიკური დახმარებით აშენდა.

● **აგრარული პოლიტიკის** საკითხები განიხილეს თათბირის მონაწილეებმა, რომელიც ჩილეს პრეზიდენტმა სალვადორ ალიენდემ გამართა იმ პოლიტიკურ პარტიათა და მოძრაობათა ხელმძღვანელებთან, რომლებიც სახალხო ერთიანობის კოალიციაში შედიან. თათბირის მონაწილეებმა მიიღეს მთელი რიგი ღონისძიებანი სოფლის მეურნეობაში მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის.

● **შვეიცარია აქტიურ მონაწილეობას** მიიღებს უშიშროებისა და თანამშრომლობის საკითხებზე სრულიად ევროპის თათბირის მუშაობაში. ეს ნათქვამია შვეიცარიის მთავრობის მიერ გამოქვეყნებულ მოხსენებაში 1971-1975 წლებში ქვეყნის პოლიტიკის ძირითად მიმართულებათა შესახებ.

● **ამერიკის შეერთებული შტატები** აფართოებს ვაჭრობას სამხრეთ როდეზიის რასისტულ რეჟიმთან. დაიდანტში (ლუსიზიანის შტატი) ჩამოვიდა სამხრეთ-როდეზიული ქრომის მადნით დატვირთული მეორე ხომალდი.

● **ათასამდე ამომური მუხტია** ახლა ამერიკის წყალქვეშა ნავების „პოლი-ლოჩის (შოტლანდია) ბაზაზე. ეს ნავები აღჭურვილი არიან „პოლარისის“ რაკეტებით, განაცხადა „ატომური განიარაღებისათვის მოძრაობის“ ორგანიზაციის მდივანმა დიკ ნეტლტონმა.

● **პარიზის ვერსალის** კართან საგამოფენო დარბაზში დღეს გაიხსნა ელექტრონულ კომპონენტთა მე-15 საერთაშორისო სალონი, რომელშიც მონაწილეობს 20-ზე მეტი ქვეყანა, მათ შორის საბჭოთა კავშირი, საფრანგეთი, ამერიკის შეერთებული შტატები, ინგლისი, იაპონია და სხვა ქვეყნები.

ფაქტები

ზეიმი კოლმეურნის ოჯახში

მაიაკოვსკი. (საქინფორმი). „სანაოს“ ეძახიან ადგილს, რომელიც სოფელ ფერსათის მთის ფერდობზე მდებარეობს. სანაოს დასაწყისში რკალად გავლებულია მუხების კორომში ხის ოდა სახლი დგას. აქ კოლმეურნეებმა ალექსანდრე და ანა ხამხარაძეებმა 8 შვილი აღუზარდეს სამშობლოს.

ქმრის გარდაცვალების შემდეგ მოტყდა ანა, მაგრამ მას შვილები და შვილიშვილები უჭირავებენ დარდს. ანას ყველა შვილი, რძლები და სიძეები უმაღლესი განათლებით არიან. ყველანი საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის წევრებია. ორი შვილი ქეთევანი და ვერა ექიმია, ნინო, მერი, ვლადიმერი და ვარა — პედაგოგები. ვარა, რომელიც ჭუთაისის მე-4 საშუალო სკოლის პედაგოგია, ახლახან დაჯილდოვეს ლენინის ორდენით. შალვა მეტყევე ინჟინერია და ოც წელზე მეტია მაიაკოვსკის სატყეო მეურნეობის დირექტორად მუშაობს. გასულ წელს მას დამსახურებული მეტყევის წოდება მიანიჭეს. ანას მეხსიერება მოსკოვში ცხოვრობს, იგი სამხედრო მოსამსახურეა.

სკკპ წევრები არიან ანას შვილიშვილები უმაღლეს დამთავრებულები ლიანა, ბეჟანი, ეთერი, ია.

ანას 85-ე გაზაფხულის პირველ დღეებში სოფლის მცხოვრებთ არ გამოპარვიათ ხალხმრავლობა მუხების კორომში. ოჯახის 41 წევრი ორი დღის განმავლობაში ზეიმობდა ამაგდარი მშობლის დაბადების 85 წლისთავს.

„კომუნისტის“ კალენდარი

მშობელი ხალხის სიყვარულით

ია ეკალაძის დაბადების 100 წლისთავის გამო

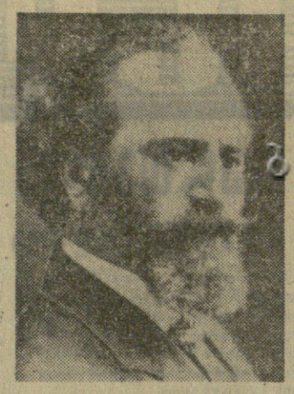

იას ეკალაძე ცნობილი ქართველი მწერლის იაკობ ცინცაძის ფსევდონიმია. ნიჭიერი პუბლიცისტი, რედაქტორ-გამომცემელი, ცნობილი პედაგოგი ნაყოფიერ მოღვაწეობას ეწეოდა.

მძიმე და გრძელი გზა განვლო ია ეკალაძემ. მისი ცხოვრება სავსე იყო კომპრომისებითა და წინააღმდეგობებით.

არავინ იცოდა, როგორ წავიდოდა მისი ცხოვრება, რომ მწერლობაში ახალ გამოსულს არ დახმარებოდა დ. მიქელაძე (მეფელე). როცა მან 1897 წელს „ივერიის“ ფურცლებზე დაიბეჭდინა პირველი მოთხრობა „ილიკო ბედენაძე“ — თომაანთკობას ფსევდონიმით, ეს შეუმჩნეველი არ დარჩენია „ივერიის“ რედაქტორს ილია ჭავჭავაძეს. მან იაკობი თავის რედაქციის მუდმივ თანამშრომლად მიიწვია.

აქ ხვდებოდა ახალგაზრდა ია ეკალაძე აკაკი წერეთელს, იაკობ გოგებაშვილს, ანტონ ფურცელაძეს, ნიკო ხიზანიშვილს, კიტა აბაშიძეს და სხვ...

იაკობ ცინცაძე ზედიზედ აქვეყნებს თავის მოთხრობებს, ესკიზებს, ნოველებს, რითაც ქართველი საზოგადოებრიობის ყურადღებას იქცევს როგორც ნიჭიერი მწერალი, მაგრამ მისი მიმობოხე განწყობილება შეუმჩნეველი არ რჩება მთავრობას. გაზეთ „ივერიაში“ 1871 წ. დაბეჭდილი მისი ერთი მოთხრობის გამო, გაზეთი შვიდი თვით დაიხურა. ეს იყო „სურათები მოსწავლის ცხოვრებიდან“, რომელშიც მწერალმა ფარდა ახადა სემინარიაში გამეფებულ სულშემხუთავ რეჟიმს.

ამ მოთხრობის დაბეჭდვამ ააღელვა სასულიერო წოდების წარმომადგენლები, მათ მოითხოვეს „ივერიის“ დახურვა და გათამამებული მწერლის ადმინისტრაციული დასჯა. მალე მისი პატარა არაკის „რას იცინის“ გამოქვეყნებას მოჰყვა მწერლის სამი წლით გადასახლება ლენქორში.

ზიზღი და სიძულვილი მეფის თვითმპყრობელობისადმი ი. ცინცაძემ ჯერ კიდევ სემინარიის წლებში გამოამჟღავნა. მგზნებარე რევოლუციონერ ლადო კეცხოველთან სიახლოვემ ასწავლა მას ბრძოლა თავადაზნაურობის, სასულიერო წოდების და ბიუროკრატიზმის წინააღმდეგ.

მძიმედ განიცადა ი. ეკალაძემ თავისი უახლოესი მეგობრის ლადო კეცხოველის ტრაგიკული დასასრული, რამაც დააწერინა მას შესანიშნავი დრამატული ნაწარმოები „კამერა 21 ჯვრით“, რომელსაც შემდეგ დიდი წარმატება ხვდა ქართული თეატრის სცენაზე.

შედარებით გვიან მოუხდა ი. ცინცაძეს უმაღლესი განათლების მისაღებად ყაზანის უნივერსიტეტში გამგზავრება. იგი იურიდიულ ფაკულტეტზე სწავლობს, ყველას ყურადღებას იპყრობს თავისი საერთო მოშადებით და რუსული ენის შესანიშნავი ცოდნით.

აქ მატერიალისტური ფილოსოფიით გატაცებული ი. ცინცაძე წერს ფილოსოფიური ხასიათის ლექსს „ტყე“, რომელშიც იღაჩრებს თვითმპყრობელობის წინააღმდეგ. ეს ლექსი რევოლუციურად განწყობილ სტუდენტებმა ამხანაგებმა ყაზანის მოწინავე გაზეთში დასტამბეს.

სამშობლოში დაბრუნებული ი. ცინცაძე აქტიურად მოღვაწეობს ქართულ პერიოდულ პრესაში. ია ეკალაძის ფსევდონიმით აქვეყნებს თავის გულმართალ მოთხრობებს.

ხანგრძლივი და საინტერესო იყო ია ეკალაძის ცხოვრება და მოღვაწეობა პედაგოგიურ ასპარეზზე, მაგრამ მისი დაუღეგარი ბუნება და დიდი ტემპერამენტი არასდროს არ შემოიფარგლებოდა მარტო პედაგოგიური შრომით. ი. ცინცაძე იწყებს ყოველდღიური გაზეთის „ქართლის“ გამოცემას, რომელსაც თვითონ რედაქტორობს. ამ გაზეთის თანამშრომელნი იყვნენ ცნობილი ქართველი მწერლები და მოღვაწეები ვაჟა-ფშაველა, შიო არაგვისპირელი, ირ. ევდოშვილი, ი. გრიშაშვილი და სხვ.

საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ ი. ცინცაძე მასწავლებლობდა საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში. ჩოხატაურში, ლანჩხუთში, ონში, ბაშურში, თელავში და სხვ.

ცხინვალში მასწავლებლობის დროს ი. ცინცაძე დიდ გულტკივრულ-საგანმანათლებლო მუშაობას ეწეოდა. იგი იბრძოდა ოსი ხალხის სწავლა-განათლებისათვის, ქართული თეატრის შექმნისათვის.

რევოლუციის შემდეგ ი. ცინცაძემ შეადგინა და გამოსცა „სამართლის მეცნიერების“ და „სიტყვიერების თეორიის“ სახელმძღვანელოები. დიდი ეროვნული აკმე გააკეთა ი. ცინცაძემ ქართული სიტყვაკაზმული მწერლობის ანთოლოგიის გამოცემით.

საკმარისია თვალი გადავაგლოთ ია ეკალაძის შრომებს ცალკე წიგნებად, რომელთაც მზის სინათლე ხაბაგთა სინამდვილეში ეღირსათ, რომ წარმოვიდგინოთ ამ მწერლის თავდადებული შრომა თავისი საყვარელი ხალხის უკეთესი მერმისისათვის.

მართალი იყო მწერალი, როცა წერდა: „გულწრფელი იყო ჩემი სამსახური ჩემი სამშობლოსადმი, ვიცი და მჯერა, რომ ჩემი ხალხის სიყვარული თან გამყვება“.

ნინო ჩიხლაძე,
ფილოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი.

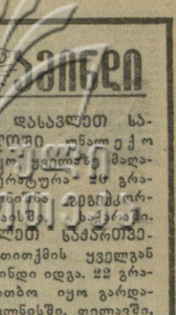

ამინდი

გუშინ დასავლეთ საქართველოში ღრუბლიანი იყო. ჰაერის მაქსიმალური ტემპერატურა +11 გრადუსი ფარენგეიტით ფიქსირდებოდა. აღმოსავლეთ საქართველოშიც თითქმის ყველგან მზიანი ამინდი იდგა. 22 გრადუსი სითბო იყო გარდაბანში; ბოლნისში, თელავში, გურჯაანში — 21, თბილისში 20 გრადუსი სითბო.

დღეს, 7 აპრილს თბილისში მოსალოდნელია ცვალებადი მოღრუბლულობა, ტემპერატურა დღისით 16-18, ღამით 5-7 გრადუსი სითბო.

აღმოსავლეთ საქართველოს აღმოსავლეთ რაიონებში მოსალოდნელია მცირე წვიმა, ბარში დღისით იქნება 14-19, ღამით 1-6 გრადუსი სითბო, მთაში დღისით 6-11 გრადუსი სითბო, ღამით 0-2 გრადუსი სითბო.

დასავლეთ საქართველოში მოსალოდნელია ცვალებადი მოღრუბლულობა, ხანგრძლივი წვიმა, ბარში დღისით იქნება 14-19, ღამით 6-8 გრადუსი სითბო, მთაში დღისით 6-11 გრადუსი სითბო, ღამით 0-2 გრადუსი სითბო.

დიდი ჰოკეი პრაღას ეწვია

დღეს პრაღაში იწყება დიდი ჰოკეი — მსოფლიოსა და ევროპის პირველობანი. მონაწილეობას მიიღებენ სსრ კავშირის, შვეიცის, ჩეხოსლოვაკიის, ფინეთის, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის და შვეიცარიის ნაკრები გუნდები. ისევე როგორც გასულ ჩემპიონატებში, სპეციალისტებს ფავორიტებად მიაჩნიათ სსრ კავშირის, ჩეხოსლოვაკიისა და შვეიცის გუნდები, ამიტომ პირველობისათვის ბრძოლაში ბევრი რამ იქნება დამოკიდებული სწორედ ამ გუნდების ერთმანეთთან შეხვედრებზე, მეტოქენი კი როგორც ცნობილია, ორ-ორჯერ უნდა შეხვდნენ ერთმანეთს.

მსოფლიოს ჩემპიონს — სსრ კავშირის ნაკრების შემადგენლობაში თვალსაჩინო ცვლილებებია როგორც ხელმძღვანელობაში, ისე გუნდის შემადგენლობაში. ახლა ჩვენს ნაკრებს წვრთნიან ვ. ბობროვი და ნ. პუჩკოვი, რაც შეეხება შემადგენლობას, დღეს იგი ასე გამოიყურება: მეკარეები — ვ. ტრეტიაკი და ვ. შეპოვალოვი; დამცველები — ა. რაგულინი, გ. ციგანკოვი, ვ. კუზკინი, ა. გუსევი, ვ. ლუტჩენკო, ი. რომიშევსკი და ვ. ვასილიევი; თავდასხმელები — ვ. ივკულოვი, ა. მალცევი, ვ. ხარლამოვი, ბ. მიხაილოვი, ვ. პეტროვი, ი. ბლინოვი, ვ. სოლოდუხინი, ვ. შადრინი, ა. ოყუშევი, ვ. ანისინი და ე. მიშაკოვი.

როგორია საბჭოთა ჰოკეისტების შეხვედრათა კალენდარი?

დღეს საბჭოთა ნაკრები შეხვდება გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ჰოკეისტებს, **9 აპრილს** — ფინეთის გუნდს, **10 აპრილს** — შვეიცარიის ნაკრებს, **12 აპრილს** —ჩეხოსლოვაკიის გუნდს, **14 აპრილს** — შვეიცის ნაკრებს. მეორე წრეში საბჭოთა გუნდი შეხვდება: **15 აპრილს** — გფრ-ს ჰოკეისტებს, **17 აპრილს** — ფინეთის ნაკრებს, **18 აპრილს** — შვეიცარიის გუნდს, **20 აპრილს**— ჩეხოსლოვაკიის ჰოკეისტებს, **22 აპრილს** — შვეიცის ნაკრებს.

ფრე ბერლინში

მოსკოვისა და ბერლინის „დინამოს“ გუნდებმა ევროპის ქვეყნების თასის მფლობელთა თასის გათამაშების პირველი ნახევარფინალური მატჩი დაამთავრეს ფრედ — 1:1 (0:0). ფეხბურთის 30 ათასამდე მოყვარული შეიკრიბა ბერლინის იანის სახელობის პარკის სტადიონზე.

მოსკოველები მოედანზე ასეთი შემადგენლობით გამოვიდნენ: პილგუნი, გასპალოვი, ზიდროვი, სალნი, დოლგოტოვი, შესკოვი, იაკუბოვი, მახოვიკოვი, ბაიდაჩნი, კოტლიაკინი და ევგინუშენკონი.

უკვე მეხუთე წუთზე ბურთი მასპინძელთა კარის ბადეში აღმოჩნდა, მაგრამ მსაჯმა თამაშგარე მდგომარეობა აღნიშნა. რამდენიმე ხნის შემდეგ მოსკოველთა მცველმა ზიკოვმა სულ რამდენიმე სანტიმეტრით აცილა ბურთი კარს.

მოთამაშენი შესვენებაზე ისე წავიდნენ, რომ ანგარიში არ გაუხსნიათ.

54-ე წუთზე ბაიდაჩნიმ მოატყუა რამდენიმე მცველი და ბურთი მიაწოდა მარცხენა ფრთაზე ევრუშევინს, რომელმაც ანგარიში გახსნა. მასპინძლებმა თავის მხრივ შექმნეს სანდო მომენტები პილგუის კართან. მე-60 წუთზე საბჭოთა მეკარემ ღამაზი ნახტომით იხსნა გუნდი გარდუვალი გოლისაგან.

თამაშის დამთავრებამდე შვიდი წუთით ადრე კოტლიაკინმა თავის საჯარიმო მოედანზე ბურთი ხელში აიღო, ეგონა, რომ მსაჯს უკვე მიცემული ჰქონდა სასტვენი, — მაგრამ თამაში გაჩერებული არ იყო და მსაჯმა საბჭოთა გუნდი თერმოტმტერიანი საჯარიმო დარტყმით დასჯა. პენალტი კარგად გამოიყენა ოლანსენმა.

საპასუხო მატჩი გაიმართება 20 აპრილს. (საკდმი).

რადიო-ექსპედიცია „სსრკ-50“

5 აპრილს 12 საათზე აზერბაიჯანელი მოკლეტალღოსნები დაიდნენ საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი „რადიოექსპედიციის“ ვახტზე. ეს ექსპედიცია ეწყობა საკავშირო ალკე ცენტრალური კომიტეტის, დოსააფის, საბჭოთა კავშირის რადიოსპორტის ფედერაციისა და ჟურნალ „რადიოს“ ინიციატივით. იგი უკვე ორმოცდასამი დღეა გრძელდება. აზერბაიჯანის ხუთი სამოყვარულო რადიოსადგური, რომლებმაც ეხტაფეტა საქართველოს სპორტსმენებისაგან მიიღეს, მთელი დღე-ღამის განმავლობაში გაგზავნიან ეთერში „სსრკ-50“ რადიოექსპედიციის სიგნალებს და დაამყარებენ კავშირს მსოფლიოს მოკლეტალღოსნებთან.

რუსეთის ფედერაციის რადიოსადგურებმა ერთი კვირის მანძილზე კავშირი დაამყარეს 180 ქვეყნის 40 ათასზე მეტ რადიომოყვარულთან. კარგი შედეგები აქვთ „რადიოექსპედიციის“ ბელორუს მონაწილეებსაც. მათ მიიღეს გამოძახება და უპასუხეს 118 ქვეყნის ხაორტსმენებს.

რადიოექსპედიცია „სსრკ-50“ 7 ივნისამდე გაგრძელდება.

(საკდმი).

პირველი ნახევარფინალები...

დასასრულს უახლოვდება პოპულარული ტურნირების — ჩემპიონთა თასის, თასების მფლობელთა თასისა და უეფა-ს თასის გათამაშებანი ფეხბურთში. 5 აპრილს გაიმართა პირველი ნახევარფინალური მატჩები.

თასების მფლობელთა თასის გათამაშებისა მეორე პირველი ნახევარფინალური მატჩიც გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის „ბავარიასა“ და შოტლანდიის „გლაზგო რეინჯერსს“ გუნდებს შორის ფრედ 1:1 დამთავრდა.

ჩემპიონთა თასის გათამაშების პირველ ნახევარფინალურ მატჩში ჰოლანდიის „აიაქსმა“ დამარცხა პორტუგალიის „ბენფიკა“ 1:0, ხოლო შოტლანდიის „სელტიკისა“ და იტალიის „ინტერის“ შეხვედრა დამთავრდა ფრედ 0:0.

უეფას თასის გათამაშების პირველ ნახევარფინალურ მატჩებში ინგლისის „ტოტენჰემმა“ სძლია იტალიის „მილანს“ 2:1, ხოლო უნგრეთის „უფრენცვაროშისა“ და ინგლისის „ვულვერჰემპტონს“ მატჩი დამთავრდა ფრედ — 2:2.

საპასუხო მატჩები გაიმართება 19 აპრილს.

ახალგაზრდა პიანისტის წარმატება

ბევრი ხალხი შეიკრიბა საქართველოს სახელმწიფო ფილარმონიის მცირე დარბაზში, სადაც სოლო კონცერტი გამართა ახალგაზრდა პიანისტმა, **მოსკოვის კონსერვატორიის მეოთხე კურსის სტუდენტმა რ. ხუნწარიამ.** თბილისელი მსმენელები კარგად იცნობენ რ. ხუნწარიას ხელოვნებას. უკვე მეოთხე წელია, ყოველ გაზაფხულზე იგი საანგარიშო კონცერტებს მართავს მშობლიური ქალაქის მუსიკალური საზოგადოებრიობის წინაშე და ყოველი მისი გამოსვლა მოწმობს, რომ იგი შემოქმედებითად იზრდება, სულ უფრო მეტ არტისტულობას იძენს ოსტატობის დაუფლების გზაზე.

კონცერტის პროგრამაში შედიოდა დასავლეთევროპელ კომპოზიტორთა დიდი ფორმის ნაწარმოებები. პირველ განყოფილებაში ალეკრდა ბეთჰოვენის სამნაწილიანი № 26 სონატა და მენდელსონის 17 სერიოზული ვარიაცია, მეორე განყოფილებაში — შოპენის ფანტაზია მი მინორი და სონატა სიმმოლ მინორი.

რ. ხუნწარია ყურადღებას აპყრობს თავისი სერიოზულობითა და არტისტულობით, მას შეუძლია სრულად გააშუქოს ნაწარმოების არსი. ახალგაზრდა შემსრულებლს ეს თვისებები არაერთხელ აღუნიშნავთ სპეციალისტებს.

დიდი ინტერესით შეხვდნენ მსმენელები მუსიკოსის მიერ ბეთჰოვენის სონატის შესრულებას, რომელიც მან დაიკრა გამომსახველად და მკაფიოდ.

— **მახარებს ჩემი უოფილი მოსწავლის წარმატებები,** — თქვა თბილისის სამუსიკალო სპეციალური მუსიკალური სკოლის პედაგოგმა ე. მგალობლიშვილმა — **ეს კონცერტი მოწმობს, რომ რუსუდანი იზრდება როგორც შემსრულებელი.**

— **კონცერტში განსაკუთრებული შთაბეჭდილება მოახდინა,** — თქვა მუსიკისმცოდნე ი. გაბიჩვაძემ, — **შენდელსონის ვარიაციების დაკვრამ, რომელიც ჩვენში იშვიათად სრულდება ხოლმე. პიანისტმა იგი დაუკრა ხაინტერესოდ და საკმაო პროფესიონალობით. რ. ხუნწარიას დაკვრაში არ არის გარეგნული ეფექტები. ამჯერადაც მუსიკოსმა გვიჩვენა, რომ იგი სერიოზული პიანისტია.**

ამავე პროგრამით რ. ხუნწარია წარმატებით გამოვიდა ჭუთაისში, სადაც ერთხელ კიდევ ცხადყო თავისი ნიჭი და პიანისტის ჩინებული თვისებები. (საქინფორმი).

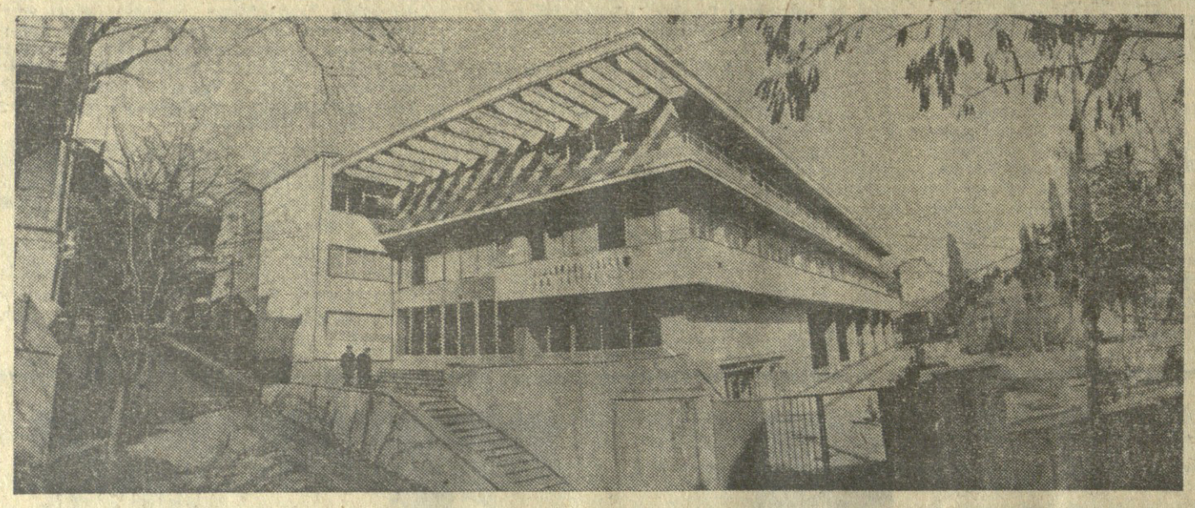

მსახიობის სახლი თბილისში. შ. ჩხეტიანის ფოტო.

50 მილიონი ხე საკმარისია!

ჯილდო — მეტყევეებს

თიანეთი. (საქ. კორ.). საბადურის ურანტყვებს და ივრისპირეთის აკუმრილ კორომებს შრომისმოყვარე, თავიანთი საქმეების ტრფიალი ადამიანები უვლიან, მათი სასახელო შრომა არაერთხელ აღნიშნულა პარტიისა და მთავრობის მაღალი ჯილდოებით — გარდამავალი წითელი დროშებით, ფულადი პრემიებით, სპპატიო სიგელებით.

თიანეთელი მეტყევეები, როგორც ძვირფას რელიკვიას, ისე უფრთხილდებიან სამახსოვრო დროშას, რომელიც სატყეო მეურნეობის კოლექტივმა მიიღო დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 50 წლისთავის იუბილესთან დაკავშირებით. აქვეა დიდი ლენინის დაბადების 100 წლისთავის აღსანიშნავ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებისათვის მიღებული საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსა და საქართველოს პროფსაბჭოს სპპატიო სიგელი და ცნობა იმის შესახებ, რომ თიანეთის სატყეო მეურნეობა შეტანილია სსრ კავშირის სატყეო მეურნეობის საელექტრონო კომიტეტის სპპატიო წიგნში.

სახელოვანმა კოლექტივმა ამას წინათ კიდევ ერთი სასახელო ჯილდო მიიღო. ეს გახლავთ რესპუბლიკური გარდამავალი წითელი დროშა და პირველი ფულადი პრემია (1.700 მანეთი), რომელიც თიანეთელ მეტყევეებს მიენიჭათ 1971 წლის მეოთხე კვარტალში მოპოვებული წარმატებებისათვის.

ამასთან დაკავშირებით გაიმართა საზეიმო სხდომა. საქართველოს სსრ სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო კომიტეტის წარმომადგენელმა დ. გურულმა გარდამავალი წითელი დროშა გადასცა თიანეთის სატყეო მეურნეობის დირექტორს გ. გიორგაძეს.

სატყეო მეურნეობის მუშა-მოსამსახურეთა კრებამ განიხილა და ერთსულოვნად მიიღო 1972 წლის სოციალისტური ვალდებულებანი და შეჯიბრებაში გამოიწვია დუშეთის სატყეო მეურნეობის კოლექტივი.

იცარე, ნერგო!

მახარაძე. (საკ. კორ.). როგორც ჩვენი გაზეთის მკითხველებმა იციან, სამ ათეულ წელზე მეტია, რაც ერთმანეთს ეჯიბრებიან სომხეთის სსრ ოქტომბერიანის რაიონის სოფელ ნალბანდიანისა და მახარაძის რაიონის სოფელ ატანების ლენინის სახელობის კოლმეურნეობათა მშრომელები. სოფელ ატანებში ერთ-ერთ ცენტრალურ გორაკსა და მის ფერდობზე ამ 15-16 წლის წინათ გააშენეს ციტრუსოვანთა პლანტაცია, ააგეს ოხელისცა და ამ ადგილს უწოდეს მეგობრობის ბაღი; აქ მოყვანილ მოსავალს ყოველწლიურად უგზავნიან თავიანთ სოძებ მეგობრებს.

ამ დღეებში ატანებს ესტუმრა ნალბანდიანელთა დელეგაცია, სტუმრებმა ინახულეს თავიანთი ბაღი და მასპინძლებთან ერთად სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავთან დაკავშირებით 50 ძირი ციტრუსოვანთა ნერგი დარგეს.

დარგულია 250.000 ძირი ხე

მცხეთა. („კომუნისტის“ კორ.). — **საიუბილეო წელს დავრგოთ 633.500 ძირი წიწვიანი და ფოთლოვანი ხე!** ასეთი დევიზით შეუდგნენ რაიონის მშრომელები ხეების რგვას, ტყე-პარკებისა და სკვერების მოწყობას. შაბათს, 2 აპრილს რაიონის მშრომელები მასობრივად გავიდნენ შაბათობაზე და ათასობით ძირი ხე დარგეს. სულ რაიონში დღემდე დარგულია 250.000 ძირი ხე.

ამ საქმეში თავი გამოიჩინეს ძალისის საბჭოთა მეურნეობის მშრომელებმა. მათ დარგეს 2.500 ძირი ხე. საურაოს მეურნეობამ დარგო 2.000 ხე, მცხეთის მევენახეობისა და ექსპერიმენტალურმა მეცნიერებებმა — 2.000-2.700 ძირი. კარგად იმუშავეს კეთილმოწყობის სამეურნეო სკოლის, საკალმახე მეურნეობის (№ 5), ნავთობსაქმიანი სადგურის, საყოფაცხოვრებო მომსახურების სამმართველოს, ადგილობრივი მრეწველობის, ავტოსატრანსპორტო კატორის, ნატახტარ-ქუთაისის გზათა სამმართველოს მუშა-მოსამსახურეებმა. ერთ დღეს ორჯონიკიძისაენ მიმავალ გზაზე დაიკრა ასობით ძირი ხე.

დიდი სამუშაო შესრულდა ჯვრის მონასტრის მიდამოებში. აქ დარგეს ხეები და ბუჩქები ტყე-პარკის გასაშენებლად. მოკლე ხანში ეს მიდამო მთლიანად გამწვანდება. ახლა რაიონის მშრომელები ემზადებიან 15 აპრილის მასობრივი შაბათობისათვის.

ტყე-პარკები, ხეივნები

წულუკიძე. (საკ. კორ.). რაიონში მასობრივად გაჩაღდა მცენარეთა დარგვის სამუშაოები. ამ გაზაფხულზე გორდისა და ძეძილეთის სატყეო უბნებში, აგრეთვე კოლმეურნეობათა ერობირებულ ადგილებში და საკარმიდამო ნაკვეთებზე 230 ათას ძირხეს რგავენ. მეტყევეების დიდ დახმარებას უწევენ მექანიზაციისა და ელექტრიფიკაციის ტექნიკუმის, № 8 და № 9 პროფტექნიკური სასწავლებლების მოსწავლეები, რომლებმაც რამდენჯერმე მოაწყეს შაბათობები და უკვე 30 ათას ძირზე მეტი აკადა, კოპიტი და ფიჭვი დარგეს. ჩაის საბჭოთა მეურნეობის კოლექტივი სოფელ ახალბედისუულში 10 ჰექტარზე აშენებს ტყე-პარკს.

მდინარე ცხენისწყლის მარცხენა ნაპირას სოფელ მათხოჯის ტერიტორიაზე 7 ჰექტარ ფართობზე გაშენდება ტყე-პარკი, სადაც უკვე 3 ათას ძირზე მეტი კედარი, ალვის ხე და ვერხვი დარგეს. იქვე ახლოს გააშენებს შინმოუსვლელთა ხეივანი. ხეებს რგავენ ქუთაისის, წყალტუბოსა და სამტრედიის ბუნაკეციელები, ქალაქებისა და სოფლების ჭეჭების გაფორებით, აგრეთვე ეზოებში და საკარმიდამო ნაკვეთებზე.

ახალი ნარგავები

ბათუმი. (საკ. კორ.). ისედაც მარადმწვანე აჭარაში ყოველწლიურად ფართოდება ბუნების მწვანე სამოსელი, მშრომელები რგავენ და ახარებენ ახალ ხეივნებს, ბაღებსა და ტყეებს. მარტო წელს აჭარაში დაირგვება ორ მილიონამდე ხე და ბუჩქი. მათ შორის 40 ათასი — ქალაქ ბათუმში, ნახევარ მილიონზე მეტი — ქობულეთის რაიონში, ასევე ბევრი ხე დაირგვება ხელვაჩაურისა და ქედის რაიონებში.

ახალი ნარგავები დაამშვენებს ქალაქების პარკებსა და გარეუბნებს, საკურორტო ზონას, განსაკუთრებული ყურადღება მოექცევა იმ ადგილებს, სადაც ნიადაგი ეროზიულია.

მშრომელებმა იკისრეს დარგვის შემდეგ მზრუნველობა არ მოაკლონ ახალ ნარგავებს. ამით მნიშვნელოვან წვლილს შეიტანენ საქართველოს მშრომელების მიერ ნაკისრ ვალდებულებათა შესრულებაში.

ტელევიზია

7 აპრილი

პირველი პროგრამით

11.05 — კინოპროგრამა „ეს სიმართლის დაკვიდრებაა“, 12.15 — „ჯანმრთელობა“. სამეცნიერო-პოპულარული პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 13.00 — მხატვრული ფილმი „შორეული საპატარძლო“, 16.35 — ავიტურიენტთა დასახმარებლად — ლექცია ქართულ ენაში, 17.20 — ავიტურიენტთა დასახმარებლად — ლექცია ფიზიკაში, 18.05 — ახალი ამბები, 18.10 — მოკლემეტრაჟიანი ფილმი „ერთი იდეის ისტორია“, 19.00 — მოსწავლეთათვის „ჩვენი შეკრების საპატიო სტუმარი“, 19.20 — „ბრიგადის ხუთწლედი“, 19.40 — „ჯანმრთელობის მსოფლიო დღე“ (სტუდიაში საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრი, პროფესორი ვ. ბოჭორიშვილი), 20.00 — საქართველოს ფერადი ტელევიზია „მელოდიიდან მელოდიამდე“, მეცნიერის ნანი ბრეგვაძე, 20.35 — „მოამბე“ — საინფორმაციო პროგრამა“, 21.00 — კონან დოილი — სატელევიზიო დადგმა „მოცეკვავე კაცუნები“ (განმეორებით), 22.00 — „ვრემია“ — საინფორმაციო პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 22.30 — „კანონიერების სადარაჯოზე“, 22.50 — სატელევიზიო ფილმი, 23.25 — ფერადი ტელევიზია. მსოფლიო ჩემპიონატი ჰოკეიში. სსრ კავშირი-გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა (გადმოცემა პრაღიდან).

მეორე პროგრამით

18.20 — სკოლების დასახმარებლად — ფრანგული ენა (კლასგარეშე მუშაობა ფრანგულ ენაში), 19.15 — სკოლების დასახმარებლად — რუსული ენა და ლიტერატურა („დიდი სამამულო ომის პეროიდის საბჭოთა ლიტერატურა“, გადაცემა პირველი), 20.05 — განცხადებები, 20.10 — სტუდენტთა დასახმარებლად — ლექცია თეორიულ მექანიკაში, 21.10 — სტუდენტთა დასახმარებლად—ლექცია სკკპ ისტორიაში, 22.10 — მოკლემეტრაჟიანი მხატვრული ფილმი.

8 აპრილი

პირველი პროგრამით

09.35 — სტუდენტთა დასახმარებლად — ლექცია უმაღლეს მათემატიკაში, 11.15 — სტუდენტთა დასახმარებლად— ლექცია ზოგად ფიზიკაში, 12.15 — ეკრანი იკრებს მეგობრებს. საბჭოთა კავშირი-უნგრეთი (გადმოცემა ვოლგოგრადიდან), 13.15 — „ჯანმრთელობა“. სამეცნიერო-პოპულარული პროგრამა, 13.45 — კინოპროგრამა „ატომი ახალ სამსახურში“ და „დიდი პასიანსი“, 14.20 — „შევისწავლოთ ავტომობილი“, 14.40 — „ჯადოსნური ეკრანი“, 15.10 — „ეთერშია ახალგაზრდობა“ — „ოსტატთა ქალაქი“ (გადმოცემა რიგიდან), 16.10 — გადაცემა საბჭოთა არმიის მეომრებისათვის, 17.00 — „30 წუთი კინოს მოყვარულთათვის“, 17.30 — საერთაშორისო პანორამა“ (გადმოცემა მოსკოვიდან), 18.00 — მოსწავლეთათვის „მორბის არაგვი არაგვიანი“, 18.30 — „სახალხო მეურნეობის მართვის სრულყოფის საკითხები და ეკონომიკურ-მათემატიკური მეთოდებისა და გამოთვლითი ტექნიკის გამოყენებით“ (გადმოცემა მოსკოვიდან), 19.00 — ფეხბურთის საბჭოთა კავშირის პირველობაზე „კრილატი“ (ლვოვი)-ცსკა. II ტაიმი. 19.45 — „მოამბე“. საინფორმაციო პროგრამა, 20.10 — „სსრკ-50“ ხელოვნების დიდი კერა“ — საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო აკადემიური დიდი თეატრი, 21.25 — „სსრკ-50“ საბჭოთა კავშირის ხალხთა მეგობრობის თემა ქართულ მწერლობაში“, 22.00 — „ვრემია“ საინფორმაციო პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 22.30—პოლონური სატელევიზიო მრავალსერიანი მხატვრული ფილმი „მიზანი, რომელიც სიცოცხლეზე მეტია“ მე-3 სერია (ქართულ ენაზე).

მეორე პროგრამით

18.20 — სტუდენტთა დასახმარებლად— ლექცია ხაზვაში, 19.05 — კინონარკვევი „დიდი გზა“, 19.35 — კონცერტი, 20.05 — მხატვრული ფილმი „პატარა უფლისწული“.

თეატრები

7 აპრილი

ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური—ჰამლეტი (21-ე აბონ. მე-3 წარმოდგენა); რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური — კოლმეურნის ქორწინება, **რუსთაველის** სახელობის მცირე დარბაზი — მოულოდნელი სტუმარი; **ვახტანგ ანაშიძის** სახელობის მუსიკალური კომედიის — სიმღერა თბილისზე.

რედაქტორი
დ. მჟედლიშვილი.

„კომუნისტი“

380008 თბილისი-8, ლენინის 14, რედაქტორის მოადგილეების — 99-93-03, 99-03-09, პ/მგ მდივნის — 99-72-80, სამდივნოსი — 99-66-10, განყოფილებებისა: პარტიული — 99-87-61, პროპაგანდის — 93-22-93, მრეწველობის — 93-20-34, სოფლის მეურნეობის — 93-52-46, საბჭოთა მშენებლობის — 93-18-70, მიკნიერების, უმაღლესი სასწავლებლებისა და სკოლების — 93-27-55, ლიტერატურისა და ხელოვნების — 99-55-01, ინფორმაციის — 93-16-90, უცხოეთის — 99-60-21, წერილების — 99-73-24, ილუსტრაციის — 93-25-54.

ჩვენი მისამართი და ტელეფონები

კომუნისტი ინდექს 66443 უე 04489

საქ. კპ ცკ-ის გამომცემლობის სტამბა. 380008 თბილისი-8, ლენინის ქ. 14.